

Духовні ДЖЕРЕЛА

11. весна 2010

3

Байрон Клаус
Співчуття, закорінене
в Євангелії, яка
переображує

10

Крег Кінер
Бог турбується про людей
П'ятидесятницький ракурс
вчення Євангелії від Луки
і Книги Дії Апостолів

15

Хайді Ролланд Унрух
і Филип Олсон
Як почати у церкві
служіння милосердя

19

Бред Сміт
Відпустіть пасторів Моїх
будувати і оснащувати
церкви для служіння
милосердя

24

Ренді Харст
Нескінченний цикл
благовістя та учнівства

27

Дональд Партрідж
Життя в сім'ї з
особливими потребами.
Служіння таким людям

33

Пол Мартін
Будьте Варнавою,
слідуйте за Павлом,
навчайте Тимофія

**СПІВЧУТТЯ,
ЗАКОРИНЕНЕ
В ЄВАНГЕЛІЇ**

ВИБРАНІ СТАТТІ ДЛЯ ХРИСТІЯНСЬКИХ ЛІДЕРІВ ТА ПАСТОРІВ

ДИВИМОСЬ ГЛИБШЕ

Вона привіталася і зайшла в мій кабінет. Сіла на краєчок запропонованого мною стільця. Я відмітив про себе, що вона дуже пунктуальна, — прийшла у призначений час буквально з точністю до хвилини. Помовчавши, вона раптом встала і сказала:

- Ну, я пішла.
- Куди? — здивувався я.
- Додому.

Я був здивований. Сестра А., член нашої місцевої церкви, зателефонувала мені декілька днів тому і попросила поговорити з нею, сказавши, що вона потребує допомоги, оскільки в неї є серйозна проблема.

— Вибачте, але хіба ж ви прийшли, щоб посидіти тридцять секунд і піти? Що трапилося? — я дуже хотів знати, що це все мало значити.

— Розумієте, пасторе, коли я йшла сюди, я зустріла одну сестру з нашої церкви. Ми розговорилися, і вона розповіла мені про свою проблему. Я зрозуміла, що моя проблема мізерна у порівнянні з її проблемою.

Я запропонував їй залишитися і помолитися разом, щоб Бог вирішив її особисту проблему, якщо вона вже прийшла.

Не багато з нас можуть погодитися з тим, що наша проблема мізерно мала у

порівнянні з проблемами інших людей. Часто ми відмовляємося помічати потреби і біди оточуючих нас людей, шкодуючи себе і швидше очікуючи допомоги від інших, ніж бажаючи надати її комусь.

І в 21-му столітті актуальні слова Христа, записані у Євангелії від Матвія (26:11): «Бо бідних ви завжди маєте». Чи помічаємо ми людей, які потребують матеріальну і духовну допомогу? Чи спонукуємо ми себе і церкву служити людям, які відносяться до так званих соціально незахищених прошарків населення? Чи можна любити Бога і не любити тих, ради кого Він пішов на хрест Голгофи?

Багато віруючих добре знають слова Петра: «Покажіть... в добродійності розсудливість» (2Птр. 1:5), але забувають, що Петро на цьому не закінчив свою думку, а сказав далі: «в розсудливості — стриманість...».

Давайте помічати тих, хто потребує нашої допомоги, і надавати її.

Леонід Бірюк

№ 11. ВЕСНА 2010

«ДУХОВНІ ДЖЕРЕЛА»

Видавець — Всеукраїнський Союз Церкви Християн Віри Євангельської
Головний редактор *В. М. Боєчко*, координатор проекту *Террі Гібс*.

Редакційна колегія:

М. С. Паночко, Омар Байлер

Адреса редакції:

«Лайф Паблішерс», 79008, м. Львів, а/с 890.

Тел. (032) 276 95 97. Електронна пошта: gsamaritan@i.ua

© Лайф Паблішерс

ISSN 0201-4793

LE 03-UK-1200

Передрук статей дозволяється тільки згідно письмової згоди видавництва «Лайф Паблішерс».

За участю Української християнської місії відродження і милосердя «Добрий самарянин», ліцензія ДК № 1141 від 05.12.2002 р. Адреса: 79010, м. Львів, вул. Пекарська, 59.
Підписано до друку 19.04.2010. Формат 60x84 1/8. Наклад 2000 прим.

Співчуття, закорінене в Євангелії, яка переображує

Неможна не визнати, що в теперішній час у світі стається незлічена кількість трагедій, які мають на нього суттєвий вплив. Згідно статистики, у 2005 році в Африці з причини СНІДу 16 мільйонів дітей залишилися без батьків. Щоденно 35000 дітей помирають від хвороб, які можна було б попередити. У більшості випадків вони пов'язані з забрудненням води і недотриманням елементарних санітарних норм. Секс-індустрія проковує бідних людей з країн третього світу продавати своїх дітей для заняття проституцією. Батьки йдуть на це заради власного виживання. Наше серце розривається на частини при думці про мільйони людей, які в наступному році помруть від голоду. Ми належимо до п'ятидесятницької церкви, і тому наша реакція не повинна обмежуватися лише симпатією чи емпатією. Наша відповідь на трагедії, що стаються, повинна бути осмислена і закорінена у Біблії на основі усвідомленого розуміння історії п'ятидесятницького руху і його місця у такому широкому та різноманітному середовищі християнства.

ІСТОРИЧНИЙ РАКУРС

Від початку свого народження Асамблеї Божі посвятили себе меті «величного благовістя, яке будь-коли бачив світ». Ми віримо у швидке повернення Ісуса Христа, і тому наша ціль – звершення роботи «допоки є день; надходить ніч, коли ніхто не може робити» (Ів. 9:4). Віра у повернення Ісуса і сила, яка отримується при хрещенні Святим Духом, спонукали Асамблеї Божі зосередити свої зусилля на місіонерських полях, а саме на відкритті національних церков.

Ранні п'ятидесятники дуже чітко окреслили цю мету. У 1920 році Розвелль Флауер писав у журналі «П'ятидесятницьке благовістя»: «Завдання п'ятидесятників – благовістувати, благовістувати, БЛАГОВІСТВУВАТИ. Так легко відійти від цієї цілі і почати звершувати роботу, яка в цілому добра, але не відповідає п'ятидесятницьким стандартам». Аліса Льюїс, яка на початку створення Асамблей Божих була відповідальною за місію, сформувала головну ціль, яка стоїть перед п'ятидесятниками, наступним чином: «Які відчуття ми переживаємо, коли проповідуємо повну Євангелію? Чи почуваємо ми себе як всі інші місіонери, які належать до визначеної деномінації, чи ми з нетерпінням очікуємо знамень, які супроводжують нашу проповідь?»¹

П'ятидесятницька Церква досягає світ, зосереджуючи зусилля на такому благовісті, в результаті якого з допомогою сили Святого Духа насаджуються помісні церкви. Якщо звернутися до історії, та стає зрозумілою насущність такого служіння. Історики називають 19-те століття християнським століттям. Це століття стало свідком зародження і зростання місіонерського руху. Проте місіонерський рух у 19-му столітті проходив на фоні утворення і розширення в усьому світі імперських колоній. Більша частина місіонерських зусиль була сконцентрована не лише на християнізації людей, але й на навчанні їх основам цивілізації. У 19-му столітті місіонери будували школи і лікарні.

Висловлювання Льюїса про проповідь повної Євангелії ясно окреслило підміну, яка сталася у 19-му столітті.

Тоді надія на силу Святого Духа і на знамена та чудеса, які б підтверджували проповідь, була замінена зусиллями, направленими на впровадження цивілізації і структурне будівництво. П'ятидесятницький рух відкинув те вузьке бачення місії, яке було у 19-му столітті, і підтвердив «радикальну стратегію». Покійний Филип Хоган писав про насадження національних церков: «Суворий досвід вчить нас, що насадження церков є єдино істинний та успішний спосіб благовістя світові. Саме на церкву покладене доручення і відповідальність за благовістя. Бог не може визнати успішними жодні затрати, якщо їхньою кінцевою ціллю не є насадження церкви».²

Твердження Хогана яскраво виражає становище, сформоване не лише в деномінації, суверенно створеній Святим Духом, але й у більш широких рамках американського християнства. Наприкінці 19-го століття європейська релігійна думка проникла у Церкву Сполучених Штатів. Цей період характеризується так званою боротьбою між модерністами і фундаменталістами. Вплив європейського вчення намагався захитати такі положення, як авторитет Святого Письма, вчення про непорочне зачаття, Божественне походження Христа, Його викупленні і воскресінні. В результаті суперечок була проведена межа між тими християнами, які бажають зосередитися на приведенні душ до Христа, і тими, хто вважає, що християни повинні направляти свої зусилля на проведення соціальних змін і реформ. Найвища точка розділення, яка стала у християнстві, була досягнута і персоніфікована у 1925 році в суді штату Тенессі. Позицію модерністів представляла адвокат Кларенс Дарроу, яка продемонструвала своє прекрасне уміння в риториці та апологетиці еволюції, які вона здобула у публічній школі. Позиція фундаменталістів була представлена Вільямом Дженнінгсом Брайном, популістом з Небраски. Його виступ у суді був подібний до недільної євангелізації. Увага всієї американської нації була прикована до цієї судової розборки, оскільки мова йшла про роздвоєння нації і вибір аспекту, який найбільш характерний для унікального американського досвіду. Питання стояло про вибір чистого благовістя чи благовістя, до якого додане соціальне служіння. Ця розбірка сформувала різні точки зору, які існували в американському християнстві. У 1947 році Карл Генрі у книзі «Неспокійна совість сучасного фундаменталізму» писав про те, що віруючі в Біблію християни були поставлені перед дилемою більш широкого тлумачення Біблії.

ЧЕСНА ОШІНКА

Яке значення цей короткий історичний урок має для Асамблей Божих і п'ятидесятницької церкви в цілому? По перше, ми повинні звіряти курс нашої місії у відповідності з тим курсом, яким Бог суверенно веде церкву. Для того, щоб дати імпульс благовістю, яке б розповсюдилось по всьому світу, нам необхідна радикальна стратегія, яка цілком покладається на силу Святого Духа. Історики називають 20-те століття століттям П'ятидесятниці. У 1900 році поза західними країнами проживало лише 5 процентів християн. В теперішній час більш як дві третини християнського світу не є жителями Заходу.³ Статистика підтверджує, що п'ятидесятницька стратегія, про яку го-

Але з усього сказаного неможна зробити висновок про те, що прихильники благовістя не співчують тим людям, чиє життя трагічне з причини бідності.

ворила Аліса Льюїс, є дуже ефективною.

Ми також повинні визнати, що наша п'ятидесятирічна радикальна стратегія була викована у самій гущі широких дебатів, які мали місце в американському християнстві. Це був час перших кроків п'ятидесятирічного руху. Дебати фундаменталістів і модерністів зробили розкол між стратегією благовістя і стратегією проведення соціальних заходів. Беручи до уваги доктринальну вірність ортодоксальному християнству, зрозуміло, чому Асамблеї Божі роблять акцент на пріоритеті здорових доктрин і спасіння людей через благовістя, яке супроводжується силою Святого Духа.

Але з усього сказаного неможна зробити висновок про те, що прихильники благовістя не співчують тим людям, чиє життя трагічне з причини бідності. Після громадянської війни в Америці почався величезний процес переселення з сільської місцевості у міста. У цей же час проходили процеси еміграції до Америки людей із Західної та Північної Європи. Індустріалізація економіки і масова міграція зробили жахливим життя у містах. Наслідуючи приклад англійської Армії Спасіння, люди, зайняті у служінні благовістя, йшли у міські нетрі і намагалися полегшити біль, викликаний соціальними трагедіями, які були реальністю тих днів.⁴ Будувалися центри для реабілітації алкоголіків, повій, лікарні для туберкульозних хворих. Одним з найбільш стабілізуючих факторів того часу були недільні школи. У більшості дітей, які відвідували їх, батьки працювали на заводах сім днів на тиждень.

Одним з людей, які мали чималий вплив на Асамблеї Божі з самого початку їхнього становлення, був А. Б. Сімпсон і його Християнський місіонерський союз. Сімпсон мав вплив на п'ятидесятирічників не лише через своє вчення про чотиригранну Євангелію, але й позначив зв'язок між активним благовістям, утвердженням Божественного зцілення і скорого повернення Христа. Сімпсон напряду зв'язав біблійні істини з соціальними потребами людей, яких він зустрічав у великих містах східної частини Сполучених

Штатів. У 1893 році Сімпсон говорив про унікальний зв'язок благовістя і служіння милосердя: «Необхідно не лише поклонятися Богові, навчати людей Божественних істин і благовіщувати гинучим душам, але й надавати практичну допомогу людям. Відкритість до грішної людини, служіння зцілення цілком можуть йти пряд з благочинною допомогою, майстернями, де будуть працювати безробітні, притулками для бездомних, центрами допомоги для алкоголіків. Якщо церква виконує усе перелічене в усій повноті, то це є найкращим способом прославлення Бога».⁵

Перші п'ятидесятирічники були зразком у виконанні всього того, про що писав А. Б. Сімпсон. Серед перших місіонерів були самотні жінки, покликані на місію через Рух святості, який мав місце наприкінці 19-го століття. Візьмімо, для прикладу, Мінні Абрамс, яка служила в Індії. Вона була хрещена Святим Духом, і це спонукало її до написання буклету, який називався «Хрещення Святим Духом і вогнем». В результаті цієї роботи в Чилі глибоко закоренилося хрещення Святим Духом. Аж до своєї смерті Абрамс служила вдовам і сиротам, а також благовіщувала невірним людям.

Ліліан Трашер усе своє життя служила вдовам і сиротам Єгипту. Вона провела близько 50 років в притулку Ассіаут, спасаючи душі і з співчуттям допомагаючи тисячам людей. Флоренс Стейдл турбувалася про прокажених в Ліберії. Поєднання благовістя, милосердя і економічної допомоги зробило служіння Стейдл одним з найефективніших в історії Асамблеї Божих. Джордж і Керрі Джуд Монтгомері також поєднували у своєму служінні сиротам зцілення з благовістям. Вони займалися будинками-притулками для дівчат.⁶ Якщо згадати пізніші приклади подвійної турботи про душу і тіло, то необхідно відмітити роботу Марка і Халди Бунтейн у Калькутті, а також значний вплив, який мав на Латинську Америку Центр турботи про дітей, шанований Джоном і Луїзою Буено.

Проте до цих пір залишається актуальним питання, на чому саме Асам-

блеям Божим необхідно зробити акцент. У центрі нашої місії і глобального служіння завжди була відданість благовістю. П'ятидесятники бажають не потрапляти у пастку такої характерної для Америки роздвоєності між благовістю і соціальною допомогою потребуючим. Але ця позиція повинна враховувати ті глобальні виклики, з якими нам належить зіткнутися у найближчій декаді.

Почавши п'ятидесятницьке пробудження, Господь вніс величезні корективи у місіонерський рух 19-го століття. Через цей рух ріст християнства у 20-му столітті досяг небувалих висот. Враховуючи голод, епідемію СНІДу, методи ведення економіки, війни і жорстокість, чи можна стверджувати, що Господь наказує п'ятидесятницькій церкві продовжувати вибраний нею метод служіння?

Хрещення Святим Духом є єдиним джерелом надії і можливістю змінити життя багатьох людей, які живуть в країнах третього світу. Ми повинні дуже уважно прислуховуватися до наших братів і сестер з п'ятидесятницької церкви, які розуміють, що Святий Дух допомагає серед трагедій, бідності, беззаконня. Він допомагає навіть тим людям, які знаходяться за межею бідності. Ось як лаконічно говорить про це Елдін Віллафейн, викладач Асамблей Божих в Пуерто-Ріко: «Хрещення Святим Духом, яке уповноважує на служіння, виявляє дуже сильний вплив на віруючого. Воно дає йому величезну сміливість і посилює відчуття особистої святості. Людина починає цінити себе, вона відчуває силу. У п'ятидесятницькій церкві є духовні ресурси, для того, щоб протистояти силам, які намагаються зламати душі людей. Якщо визначати, що ціллю хрещення Святим Духом є безперервна місія Месії, то п'ятидесятницька церква повинна зрозуміти, що хрещення Святим Духом відіграє величезну роль».⁷ Іншими словами, Віллафейн підтверджує, що хрещення Святим Духом дає силу у всіх, навіть найважчих, обставинах. Незалежно від рівня потреби чи проблеми, яка виникла у нашому житті, ми можемо покладатися на силу Святого Духа, якої буде

достатньо, щоб доказати, що Цар царів і Пан панів править над усіма обставинами.

П'ятидесятники Індії, говорячи про умови проживання і їхній країні, підтверджують, що сила Святого Духа надає адекватну допомогу і в їхніх умовах, де величезні соціальні проблеми є щоденною реальністю. Ось як свідкує про це один з них: «До людини, яка має силу Святого Духа, приходять розуміння того, що вона може збудувати справедливе суспільство, яке людяне, мирне і праведне. Якщо ми хочемо завоювати Індію для Христа, то ми повинні підпоясатися і бути готовими до боротьби. Ми повинні воювати за маргінальних повій та їхніх клієнтів, дітей, у яких вкрадене дитинство. Сьогодні потрібні соціально активні християни, які приймуть виклик, що кидається їм силами цього світу».⁸

Ми можемо бачити, що серед п'ятидесятників народжуються різні перспективи на соціальні аспекти служіння. Можливо, проникательність цих братів та сестер є пророчим голосом для американців.

ОСНОВИ ДЛЯ ВІДПОВІДЕЙ НА ПРОБЛЕМИ 21-ГО СТОЛІТТЯ

Для ясного розуміння духовних аспектів благовістю і надійної основи служіння п'ятидесятники повинні завжди звертатися до Біблії. Блага вість – виключно особиста справа, оскільки кожна людина повинна особисто зустрітися з Богом і вирішити, прийняти Його чи відкинути. Коли Євангелія переображує людину, це відбувається і на суспільстві. Кожна людина є частиною суспільства, і Біблія говорить про те, що неможливо любити Бога і ненавидіти тих, хто живе поряд з тобою (Ів. 4:20, 21). Добра Новина змінює людину. Ці зміни справляють вплив і на суспільство, оскільки Божа спасительна благодать простягається до людини, а людина живе серед інших людей, а не окремо від них. Визнання цього зв'язку не дає підстави називати Євангелію соціальною. Це сила Ісуса Христа, яка робить значні зміни і спасіння людей до краю землі (Євр. 7:25).

Ми також повинні дуже уважно відноситися до розуміння зв'язку біблійної теми Божого Царства і кінця часів (есхатології). П'ятидесятник з Хорватії Петер Кузмич, пояснюючи це питання, помічає, що євангельський (сюди включено і п'ятидесятницький) напрям має тенденцію занадто спрощувати важкі питання, включаючи вчення Ісуса Христа про Боже Царство. Кузмич застерігає віруючих, що не слід відділяти теперішнє від майбутнього. Ми живемо між тим, що вже виконалося, і тим, що ще не завершено. Перший прихід Ісуса є рішачою подією євангельського вчення. В Ісусі Христі майбутнє вже почалося, і його завершення не викликає жодного сумніву. Створивши Церкву, місце, де перебуває Святий Дух, Христос показав, що означає бути викупленим і жити, будучи спасеним народом у неспасеному світі (2Кор. 5:17-20). Кузмич застерігає про те, що нехтування значимістю Нагірної проповіді і незастосування у житті інших місць Нового Завіту приводить до розриву між повною силою благовістю і її повсякденним використанням. Цитуючи богослова аргентинської євангельської церкви Рене Паділла, Кузмич нагадує, що «Біблія вчить християнина про любов до свого ближнього. Любов, яка бере свої початки в Євангелії. Саме у світлі цієї любові розглядаються відносини

Кожна людина є частиною суспільства, і Біблія говорить про те, що неможливо любити Бога і ненавидіти тих, хто живе поряд з тобою.

християнина зі світом. Не має жодного значення статистика про те, скільки душ кожна хвилину помирає, не прийнявши Христа, якщо не береться до уваги, скільки з них померло від голоду. Немає жодного місця для благовістя, яке подібне до того, що було надано чоловікові, пограбованому розбійниками по дорозі з Єрусалиму в Єрихон. Неможливо бачити в людині лише душу, яка повинна бути спасенна, і при цьому ігнорувати саму людину».⁹

Наше сприйняття майбутнього відбивається на теперішньому. Христос критикує ті справи, які існують в теперішньому часі у цьому світі, і закликає спасених людей поглянути на майбутнє. Ми не повинні боятися, що взаємозв'язок співчуття і благовістя негативно відіб'ється на нашій відданості благовістю. Ми повинні дивитися з очікуванням, що в результаті цього взаємозв'язка наша ефективність у сліжіння благовістя буде збагачена ще більше. Глобальні переми, що падають на світ, закликають нас смиренно стати перед Господом, просячи Його допомоги у розширенні та дієвості нашого служіння. Насущні питання формують перспективи, які постають перед нами. Чи погіршиться наше благовістя від того, що ми приділяємо увагу соціальним потребам? Чи може благовістя бути ефективним, якщо не буде звертатися увага на проблеми, які стоять перед людьми? До цього часу залишається гострим питання Каїна: «Хіба я сторож брату моєму?» (Бут. 4:9). Невже те процвітання, яке Бог дає християнам, не закликає їх до прийняття більшої відповідальності за інших людей, які живуть по всьому обличчю Землі? Чи повинні, і чи можуть організації, в основі яких лежить віра в Бога, зберігати вірність своєму покликанню до служіння і керівним принципам урядових організацій, від яких вони отримують допомогу? Подібно до починателів п'ятидесятницького руху, які 100 років тому зустрілися із складним питанням про п'ятидесятницьку практику хрещення Святим Духом, служіння в силі Святого Духа і необхідності впливати на світ благовістям, ми також із смиренням і зі всією серйозністю повинні

підходити до цього питання, який залишається актуальним і в наш час. І основою ми повинні на теологічних позиціях.

Ми повинні переглянути це питання і отримати користь з його вивчення. Величезний ріст церков Асамблей Божих припадає саме на найбідніші країни третього світу. Справді ми церква бідних, яка існує серед бідних. Наші місцеві церкви по всьому світу розгорнули величезну діяльність з надання на місцях допомоги бідним людям. Ось як лаконічно окреслив нашу позицію Филип Хоган: «Ми інвестували мільйони доларів і незліченну кількість людей для нагодування голодуючих. Ми давали бідним людям одяг, будували будинки для бездомних, забезпечували освітою дітей, навчали дорослих, які втратили кваліфікацію, надавали медичну допомогу фізично хворим та людям похилого віку. Ми завжди зі щедрістю відгукувалися на прохання іноземних держав про надання допомоги для ліквідації наслідків природних лих: ураганів, паводків та землетрусів. Будучи генеральним координатором цих програм, я хочу, щоби весь світ знав мотивацію наших дій. Ми робимо все це, тому що цього хоче Ісус. Ми любимо людей, тому що їх любить Ісус. У нас немає жодних інших мотивів. Допомога, яку ми надаємо, невідділима від благовістя».¹⁰

У зв'язку з цим неможливо не згадати глибокошановного Мелвіна Ходжеса. Поза сумнівом, в історії Асамблей Божих він самий видатний практик і теолог місії. Його ім'я асоціюється з ідеєю насаджування і росту місцевих церков. Ходжес жив і працював у гущі бідноти і постійних селянських повстань, які траплялися у Центральній Америці. Він висловлює дуже глибокі думки стосовно соціальних потреб: «Християни, в силу своєї природи, люблять праведність і ненавидять несправедливість, тому вони повинні бути попереду усіх праведних діл, і вони повинні старатися виявити доброзичливість усім людям». Ходжес також говорив: «Люди – це не просто душі, які мають лише вуха».

У своїй книзі «Теологія церкви та її

мета» Ходжес заклав фундаментальні принципи, які стосуються соціальної допомоги. Вони полягають у наступному:

1. В міру наших можливостей ми повинні показувати Божу любов і виявляти допомогу тим людям, які живуть поряд з нами. Бог очікує, що ми донесемо до людей Його любов у повній мірі.

2. Зосередженістю соціального служіння є помісна церква.

3. Будь-яка соціальна програма повинна вказувати людям на викуплення, яке можна отримати через кров Ісуса Христа.

4. Соціальне служіння, яке ми звершуємо, ніколи не повинно викликати неприязні чи невірних очікувань з боку тих людей, яким ми служимо. Ми повинні бути впевнені, що наше служіння відповідає на реальні потреби людей. Ми не повинні безцільно змагатися із світськими соціальними службами.

5. Ми повинні допомагати людям таким чином, щоб в подальшому вони змогли допомогти самі собі.

6. Ми повинні пам'ятати, що лише те, що звершене для викуплення людства, залишиться у вічності.

Ось коротка декларація Ходжеса стосовно соціального служіння: «Так, євангельські віруючі проявляють турботу про людину в усій її цілісності. Але основна увага приділяється духовним потребам людини. Євангельські віруючі поставили перед собою ціль доносити Благую Вість Ісуса Христа як словами, так і ділами. Вони дозволяють своєму світлу світити перед людьми, щоб люди бачили їхні добрі діла і «прославляли Отця Небесного» (Мт. 5:16).¹¹

Місіонер Дуг Петерсен написав книгу, яка називається «Не могутністю, і не силою». Ця книга є результатом його праці серед бідних у Латинській Америці. Він вірить, що будь-яка людина, яка приймає участь у служінні милосердя, повинна мати особисті відносини з Ісусом Христом. Зустріч з Богом повинна повністю змінювати життя людей і приводити людей під Боже правління. Це радикальне духовне переживання наповнює людину силою Святого Духа і ввіряє їй відповідальність за турботу про близьких людей. Ця тур-

бота повинна йти через місцеву церкву. Хрещення Святим Духом – це акт Божої благодаті, в результаті якого людині дається доручення благовістувати і демонструвати праведність. Все це є наслідком особистої зустрічі з Богом. П'ятидесятники повинні ставитися до соціального служіння як до засобу, через який п'ятидесятницька церква може зримо донести Благую Вість, як до свідчення у силі Святого Духа, як до дій, що здійснюються силою Святого Духа. Ці дії говорять про вічну Благую Вість, яка змінює життя, яка сповіщає про нашого воскреслого Господа. Неможна відвернутися від сердечного болю страждаючих людей. Ми повинні усвідомлювати, що перед нами відчинені двері для можливості розповідати людям, викинутим на узбіччя життя, про чудесне, переображуюче послання Ісуса Христа. Якщо ми будемо приносити Боже Царство у цей світ у всій повноті: Словом, ділом і знаменнями, то ми зможемо стати свідками величного благовістя, яке будь-коли бачив світ.¹²

ПРИМІТКИ

¹ «Зарубіжні місії» в «*Dictionary of Pentecostal and Charismatic Movements*», Stan Burgess and Gary McGee, eds. (Grand Rapids: Zondervan Publishers, 1988), 621.

² Everett Wilson, «*Strategy of the Spirit: J. Philip Hogan and the Growth of the Assemblies of God Worldwide: 1960-1990*», (Oxford: Regnum Books, 1997), 50.

³ Див. щорічний статистичний звіт у січневому номері 2003 року «*International Bulletin for Missionary Research*».

⁴ Див. Norris Magnuson, «*Salvation in the Slums: Evangelical Social Work 1865-1920*» (Grand Rapids: Baker Book House, 1977).

⁵ Daniel Evaritt, «*Body and Soul: Evangelism and the Social Concern of A.B. Simpson*» (Camp Hill, Penn.: Christian Publications, 1994), 5.

⁶ Див. статті в «*Dictionary of Pentecostal and Charismatic Movements*» «Abrams», «Trasher», «Steidel» і «Montgomery».

⁷ Eldin Villafane, «The Contours of a Pentecostal Social Ethic: A North American Hispanic Perspective» в *Transformation*, Vol. II, No. 1 (January/March 1994), 9.

⁸ Gary McGee, «Assemblies of God Missiology by the 1990's: A Pilgrimage of Change and Continuity since 1914», 21-а зустріч «Товариства вивчення П'ятидесятниці», Southeastern College, 1991.

⁹ Peter Kuzmic, «Eschatology and Ethics: Evangelical Views and Attitudes» в «*Mission as Transformation*». Samuel and Sugden, eds. (Oxford: Regnum Books, 1999), 134–165.

¹⁰ Річний звіт Відділу зовнішніх місій, 1986.

¹¹ Melvin Hodges, «*A Theology of the Church and Its Mission*» (Springfield, Mo.: Gospel Publishing House, 1977), 103–105.

¹² Див. Douglas Petersen, «*Not By Might Nor By Power: A Pentecostal Theology of Social Concern*» (Oxford: Regnum Books, 1996).

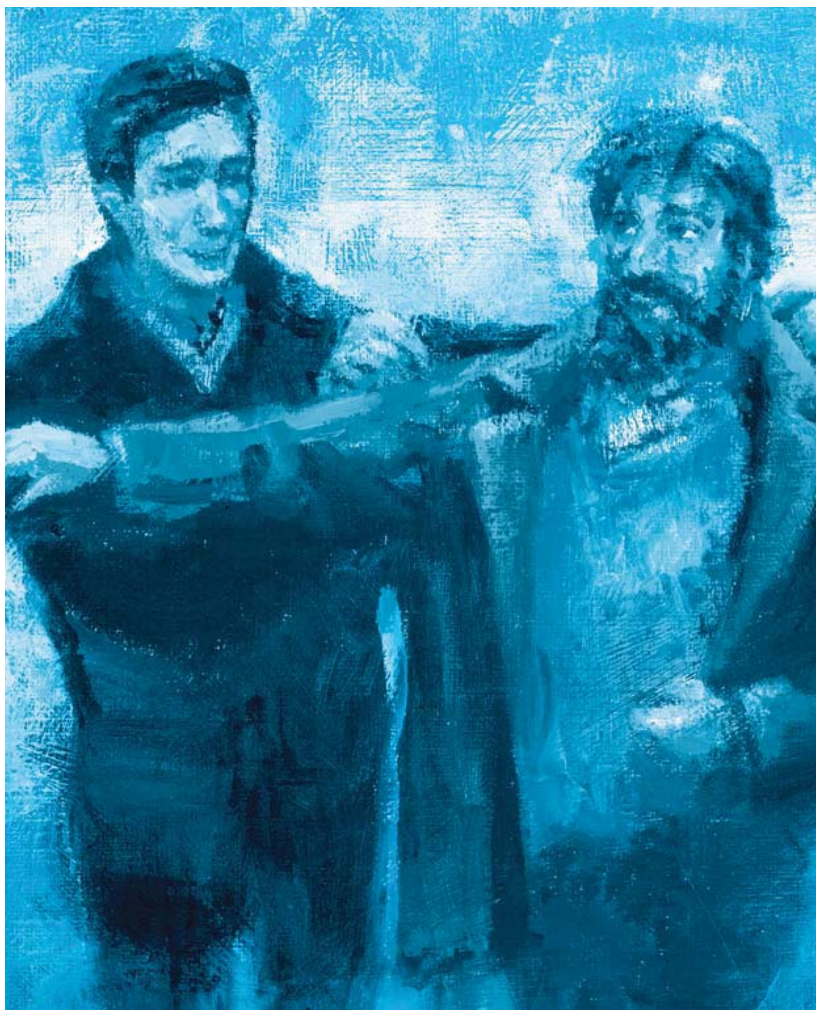

Байрон Клаус,
Президент Теологічної
семінарії Асамблей Божих,
м. Спрінгфілд, штат Міссурі

Крег Кінер

Бог турбується про людей

П'ятидесятницький ракурс вчення
Євангелії від Луки і Книги Дії Апостолів

Еверетт і Естер Кук з західної частини Сполучених Штатів усе своє життя присвятили відкриттю п'ятидесятницьких церков. коли я зустрів їх, вони вже були пенсіонерами і очолювали місію «Перемога» у Спрінгфілді, штат Міссурі. Вони не були оплачуваними служителями, а жили на свою пенсію. Еверетт і Естер були наставниками деяких студентів Центрального біблійного коледжу, серед яких опинився і я. Я допомагав місії, втілюючи в життя те, що дізнався з Біблії, а також з книг, подібних до «Багатим християнам у голодний вік» Рона Сайдера.

З дня П'ятидесятниці служіння бідним завжди було важливою частиною п'ятидесятницької церкви. Після першого вилиття Божого Духа і п'ятидесятницької проповіді апостола Петра християни почали жити життям, сповненим Святим Духом (Дії 2:41-47). Воно включало не лише чудеса і знамена, спільну молитву і відданість апостольському вченню, але й також радикально змінений, новий тип служіння і благовістя, що у свою чергу справляло вплив на їхній спосіб життя. Оскільки християни любили своїх співбратів-християн більше, ніж вони любили своє майно, то вони охоче ділилися ним, щоб допомогти потребуючим братам і сестрам (Дії 2:44). Якщо якась людина була в потребі, то той, хто мав надлишок, продавав його і допомагав потребуючим (Дії 2:45). Коли ми читаємо про «койнонія» («спілкування») (Дії 2:42), ми часто думаємо, що мова йде про милі бесіди, які відбувалися після церковного служіння. Спілкування перших християн не було простими бесідами, вони глибоко вникали у життя і потреби один одного. У ділових документах того часу грецький термін «койнонія» використовується для позначення економічного партнерства або для передачі людьми матеріальних ресурсів іншим людям. В даному значенні це слово використовується і у Новому Завіті (2Кор. 8:4; 9:13). Апостол Павло часто використовує однокореневе дієслово з тим же значенням (Рим. 12:13; 15:27; Гал. 6:6; Фил. 4:15).

Коли Церква була гнана і молилася, щоб Бог дарував їй сміливість через прояв чудес і знамень, Бог вилив на неї Свій Дух. Одним з результатів цього вилиття стала турбота християн про потребуючих (4:31-37). У Книзі Дій Апостолів не раз зустрічаються приклади турботи про бідних людей (Дії 9:36, 39). Для того, щоб допомогти християнам, які жили у тому ж місті, але були іншої національності, це служіння переступило через міжкультурні границі (Дії 6:1-6). Воно також пересікало географічні кордони, для того, щоб служити потребуючим людям, які жили в інших місцях (Дії 11:29, 30; 24:17). Це служіння не закінчилося із закінченням Книги Дій. Воно не зупинилося лише на служінні потребам християн (Як. 5:4, 5; Ам. 2:1), хоча повинно було початися саме з них. У другому столітті багаті язичники почали дорікати християн за те, що вони турбувалися не тільки про своїх злидарів, але й про бідних язичників. У той час як багаті язичники обурювалися, Церква повернула до віри більшість бідарів імперії.

Де перші християни навчилися служити один одному подібним чином? Святий Дух давав їм силу жертвувати заради Божого Царства. У нашому житті найбільш помітний плід Святого Духа – любов (Гал. 5:22). Вчення Ісуса і приклад, залишений Ним першим християнам, показав, як конкретно необхідно виражати свою любов. Євангеліє від Луки описує це вчення у всіх деталях. Коли Лука писав своє Євангеліє та Книгу Дій, він припускав, що вони будуть читатися разом. Вивчаючи їх, ми зможемо краще зрозуміти змінений стиль служіння і спосіб життя першої п'ятидесятницької церкви.

СЛУЖІННЯ ІСУСА БІДНИМ

Античні письменники, подібно до багатьох сучасних письменників, часто виділяли центральну ідею і підсумовували результати з самого початку своєї роботи. Більшість богословів вважають уривок Євангелії від Луки (4:18-27) головною проповіддю усієї Євангелії. Ця тема розвивається у Книзі Дій (1:8; 2:17-21). Лейтмотивом цих місць Писання (помазання Ісуса

Святим Духом (Дії 4:27, 10:38)) є центральним і наскрізним у зв'язку Євангелія від Луки – Книга Дій. Згадка Ісуса про служіння пророка іноземній вдові і прокаженим випереджує не лише Його власне служіння вдовам і прокаженим, яке описане в Євангелії (Лк. 5:12, 13; 7:12), а й служіння церкви язичникам, про яке розповідається у Книзі Дій. Ісус виконав пророцтво Ісаї про те, що Він буде благовіщувати бідним (Лк. 6:20-25). Пізніше він говорить Івану, що знамення Божого Царства будуть супроводжувати благовістя біднякам (Лк. 7:22).

Яке відношення має служіння Ісуса, описане у Євангелії від Луки, до нас? Оскільки хрещення Ісуса Святим Духом і служіння, описане у Євангелії від Луки, показують зразок того служіння, яке звершувала Церква у Книзі Дій, даний Ним зразок і Його служіння залишаються дієвими і для Його послідовників. У другій праці Луки робиться наголос на благовісті, яке сповнене Святим Духом і переходить національні кордони (Дії 1:8), тому служіння бідним, яке є наслідком вилиття Святого Духа, показує, що це служіння, на якому був зроблений особливий акцент в Євангелії, залишається актуальним також і для сучасної Церкви (Дії 2:44, 45; 4:32, 34). Перш за все, і більше всього, ми покликані до благовістя цьому світу, але ми також покликані турбуватися про світ, якому ми благовіщуємо.

Ті роки моєї молодості, які я провів у місії в Спрінгфілді, штат Міссурі, і більш пізні роки, коли я був задіяний у служіння бідним людям і наркоманам, привели в моє життя людей, від яких я не зміг відвернутися так легко, як можна поступити по відношенню до статистики.

Ісус процитував уривок з Книги Пророка Ісаї, цим показуючи, що Його служіння ґрунтується на Святому Письмі (Іс. 61:1, 2; Лк. 4:18, 19). Його слухачі добре знали Книгу Пророка Ісаї, вони знали про той акцент, який Ісаї робить на служінні біднякам і на встановленні справедливості у суспільстві. Якби Ізраїль знехтував цим, то ці релігійні ритуали не були би прийняті Богом, і Бог не почув би їхніх молитов (Іс. 1:11-17; 58:5-7). Ісаї звинувачував тих, хто утискав бідних (Іс. 10:2), попереджував, коли люди турбувалися не про інших, а лише про самих себе (Іс. 5:8). Він говорив, що політичні лідери повинні бути більш відповідальними, і закликав їх до встановлення справедливості (Іс. 3:14, 15). Інші пророки також закликали до справедливості. Це робив і сучасник Ісаї пророк Амос (Ам. 2:6, 7). Він доводив, що жертвоприношення і зовнішнє благочестя не мають користі. Необхідно змінювати соціальну моральність, встановити справедливість для тих, з ким до цього несправедливо поводитися (Ам. 5:21-24). Подібно до перших слухачів Ісаї, ми також знаємо уривки з книг пророків, пов'язані з цією темою. До прикладу, питання захисту прав потребуючих дуже сильно впливає на наші взаємини з Богом (Єр. 22:16), серед гріхів Содому і Гомори був гріх зневажливого ставлення до бідних (Єз. 16:49). І навіть язичницьке царство

Ісус проявляв співчуття до потребуючих і вітав грішників, які каялися, але Він дуже суворо ставився до тих людей, які були задоволені своїм релігійним і соціальним становищем.

Слово Бога і наше щире співчуття до людських бід може у більшому ступені побудити нас, ніж будь-яка статистика, оскільки Бог помістив у наші серця любов.

Основна думка проповіді Івана полягає у тому, що ми повинні турбуватися про інших людей більше, ніж турбуємось про себе.

може продовжити час свого царювання, виявляючи милість потребуючим (Дан.4:27).

Слухачі Ісуса у синагозі були також знайомі з місцями Закону, які згадував сам Ісая. Його фрази «в'язням – відкриття темниці» і «літо Господнє благоприємне» (Іс. 61:1, 2) на пряму перегукуються з біблійним вченням про Ювілейний рік (Лев. 25). Оскільки в економіці Ізраїля того часу переважало сільське господарство, то заробити собі засоби на існування могли лише люди, у власності яких була земля. Якщо люди не могли самі забезпечити своє існування і були не здатні розрахуватися з боргами, то їх або продавали як рабів, або продавали на-лежну їм землю. Для того, щоб допомогти таким людям, Бог встановив спеціальний закон, який дозволяв відновити справедливість. Один раз в житті кожного покоління була дана можливість прощення боргів. Це означало, що кожне покоління людей могло почати своє життя спочатку і почати заробляти собі на харчування, маючи ту ж саму матеріальну базу, яка була у нього до того. Бідність не переходила по спадку з покоління в покоління, тримаючи у своїх ланцюгах цілий клас людей. В теперішній час ми живемо не в аграрному суспільстві – сьогодні багато людей заробляє собі на життя не з допомогою землі, а з допомогою освіти, знання комп'ютера та інших ресурсів. Але цей базовий принцип – справедливе відношення до свого ближнього – залишається актуальним і сьогодні.

Ісус цитував цей текст, тому що він точно описував Його місію. Ісая говорив про Того, Хто буде помазаний Святим Духом на виконання Своєї місії, і Ісус, перед тим, як виголосити ці слова, як раз пережив це. Святий Дух зійшов на Ісуса під час Його хрещення (Лк. 3:21, 22), потім Він повів Його в пустелю (Лк. 4:1), потім вивів з пустелі (Лк. 3:21, 22). В пустелі Ісус був випробуваний. Ісус служив усім тим групам людей, які були перелічені Ісаєю: бідним, полоненим (Лк. 13:15, 16), сліпим (Лк. 7:21, 22; 18:35-43), найнижчим прошаркам суспільства (сюди включаються усі маргінальні групи). Євангелія від

Луки зосереджена саме на опису служіння Ісуса бідним людям. Ісус Своім служінням підкреслив необхідність турботи про потребуючих людей, Він також навчав цьому. Це пояснює той факт, що перші християни після дня П'ятидесятниці знали про те, яким чином їм було необхідно виконувати свою місію.

ВЧЕННЯ ПРО РОЗДІЛЕННЯ РЕСУРСІВ У ЄВАНГЕЛІЇ ВІД ЛУКИ

Іван Хреститель, який підготовлював шлях для Ісуса, проповідував про покаяння як про спосіб підготовки до майбутнього Божого Царства (Лк. 3:3, 8). Апостол Петро подібним же чином проповідував у день П'ятидесятниці (Дії 2:38). Що включало в себе покаяння, якщо говорити про його існування на практиці? Коли люди задали це питання Івану, він відповів, що людина, яка має два одяги, повинен один з них віддати тому, хто не має (Лк. 3:10, 11). Деякі з селян, які слухали Івана, мали лише по одному комплекту одягу, а інші мали по два. Можна припустити, наскільки некомфортно вони себе почували, вислуховуючи його вимоги про принесення жертви.

Багато сучасних читачів дуже часто розглядають це місце Писання як гіперболу. Воно може бути гіперболою, але лише при умові, що ми будемо пам'ятати про те, що ціль гіперболи полягає в образній передачі основного змісту. Наявність гіперболи не дозволяє нам пропускати її, говорячи: «Цей уривок Писання – лише гіпербола!» Основна думка проповіді Івана полягає у тому, що ми повинні турбуватися про інших людей більше, ніж турбуємось про себе. І якщо ми маємо надлишок, то повинні поділитися ним з потребуючими.

У цій культурі вважалося приличним запрошувати на банкет вельмож і знатних людей. А Ісус підкреслює, що необхідно запрошувати бідних і немічних, тих, які не можуть самі заплатити за себе (Лк. 14:13, 21). Людину, яка ділиться своїми ресурсами з потребуючими людьми, очікує нагорода на Небесах (Лк. 12:33, 34). За запрошення бідних людей на банкет також

дається нагорода, і вона набагато більша від тієї, яку можна отримати на землі. Ісус радить запрошувати тих людей, які не можуть оплатити своє запрошення, і Бог віддасть за це у воскресінні праведних (Лк. 14:14). Коли Ісус посилав Своїх учнів на їхню першу місію, Він говорив, що вони повинні зціляти хворих і подорожувати необтяженими, живучи таким же простим життям, яким жили бідні люди, яким вони служили (Лк. 9:3; 10:4). (70-90% жителів Галілеї були бідними селянами. Рибалки не були багатими, але в порівнянні з іншими жителями Галілеї вони жили краще). Учні Ісуса повинні були зосередитися на служінні, а не на очікуванні винагороди.

Ісус проявляв співчуття до потребуючих і вітав грішників, які каюлися, але Він дуже суворо ставився до тих людей, які були задоволені своїм релігійним і соціальним становищем. Коли людина задоволена, вона самодоволена, і дуже важко знайти слова, які могли б повернути її увагу. Я підозрюю, що й сьогодні багато людей підпадають під пагубний вплив комфортних умов життя. На щастя, Ісус не шкодував тих слів, які звільняли слухачів від почуття самодовolenня. Він порівнював багатого з немудрим, який збирає скарби, замість того, щоб допомагати потребуючим. Він не збирає собі скарбів на Небесах, і тому, коли він піде до пекла, йому доведеться попрощатися з тим, що зібрано на землі (Лк. 12:16-21). Ісус не пояснив нам, чому багач, про якого Він розповідав, пішов до пекла (Лк. 16:23). Він залишив підказку: можливо, це сталося тому, що цей чоловік не допоміг Лазарю, він залишив Лазаря помирати біля порогу свого дому (Лк. 16:25). Ісус адресував цю розповідь неспасеним релігійним діячам, які любили гроші (16:14). Той факт, що бідні сьогодні не помирають біля дверей нашого дому, не дозволяє зняти з нас це звинувачення. Наше суспільство занадто модернізоване, щоб дозволити бідним помирати біля порогів наших домів. Але це не знімає з нас відповідальності, якщо ми знаємо про якісь інші потреби людей.

Ісус попереджує, що турбота про

бідних не еквівалентна до спасіння. Ми не можемо оправдатися ділами, а лише вірою. Проте ми знаємо багато номінальних християн, які називають себе християнами, але ніяк не підтверджують це своїм життям. Усі автори Нового Завіту писали про те, що істинна спасительна віра, так само як і істинне християнське співчуття, повинна мати конкретний вираз. Апостол Яків говорить про те, що якщо віра не підтверджена конкретними справами, то вона не є спасаючою (Як. 2:14). Він ілюструє цю істину наступними словами: «Коли ж брат або сестра нагі та не мають щоденного прожитку, а з вам хто-небудь скаже їм: «Ідіть з миром, грійтеся і годуйтеся», а не дасть їм потрібного для тіла, то яка з того користь? Так само й віра, коли діл не має, - мертва сама по собі» (Як. 2:15-17).

У Своему вченні Ісус не говорить про те, що Він проти багатства. Проблема полягає не в кількості грошей, які має людина, а в тому, що вона робить з цими грошима. Ісус якийсь час служив людям, які збирали податки (митникам). Митники були маргінальними у соціальному і моральному плані, але не в плані економічному. Іноді вони брали понад те, що Рим чи Ірод Антипа призначив брати з бідних. Часто вони збирали податки з жорстокістю. Був відомий випадок, коли митники до смерті забили жінку, яка не хотіла говорити, куди втекли її сини, які ухилялися від сплати податків. Їхня репутація була настільки погана, що деякі села, які знаходилися в Єгипті і не сплачували податки, почувши про прихід митників, покидали свої доми і починали будувати нові села в інших, невідомих митникам місцях. Серед митників були і багаті люди, які утискали селян Галілеї, але Ісус не ставився до таких людей із зневагою.

Ісус говорив, що багатому ввійти у Царство Небесне так само важко, як верблюду протиснутися через вушко голки. Незважаючи на зусилля сучасних авторів знайти інше тлумачення цього словосполучення, необхідно сказати, що і тоді вираз «вушко голки» означав те ж саме, що й тепер. Ворота, які були в Єрусалимі і називалися «вушко голки», були збудовані лише у Середні віки. Ісус використовував гіперболи, але лише тому, що за Ним слідували багаті люди. Митник Закхей, який був багатію людиною, віддав половину свого майна бідним і запропонував віддати вчетверо усім тим, кого він образив (можливо, мова йшла про значну частину тієї половини майна, яка залишалася у нього (Лк. 19:8)). Багатий Йосиф з Ариматеї пішов навіть далі посвячених Ісусу учнів і став просити Його тіло у Пилата. Публічне ототожнення з розп'ятим чоловіком, звинуваченим у державній зраді (який заявив, що Він – цар Ізраїля), мало смертельний ризик для життя людини, навіть якщо вона належала до аристократії.

ВИМОГИ, З ЯКИМИ ІСУС ЗВЕРТАВСЯ ДО ВСІХ УЧНІВ

Ми не повинні думати, що Ісус вимогливо відносився лише до багатих. Іноді ми читаємо слова Ісуса, з якими Він звертався до якихось людей, і навіть не задумуємося, що це стосується і нас. Дитріх Бонгоффер говорив стосовно того місця Писання, у якому описується, як Ісус повелів багатим правителям віддавати своє майно бідним (Лк. 18:22), що люди витрачають багато свого часу, пояснюючи, що Ісус у даному випадку звер-

тався лише до правителів, зовсім не задумуючись над тим, що цей вірш стосується і до них самих. Бонгоффер був німецьким теологом, який загинув за своє протистояння Гітлеру. Він читав Біблію з тією ж безстрашністю, з якою жив. Бонгоффер сумував, що занадто багато теологів допомагають нам обходити вчення Ісуса, замість того щоб допомогти підкорятися йому.

На противагу нашим припущенням Ісус наказав не лише багатим правителям, але й усім Своїм учням продавати майно і збирати скарби на Небесах (Лк. 12:33). Ісус не вважав, як дехто говорить, що гроші – це зло. Він говорив про те, що у порівнянні з небесними інвестиціями, які ми можемо зробити, вкладаючи в життя людей, наше майно не має жодної цінності (Лк. 16:9-13). Він обіцяв, що Бог забезпечить наші потреби, якщо ми перш за все будемо шукати Його Царства (Лк. 12:22-32), і запрошував нас прийняти участь у підготовці пришествя Його Царства, вкладаючи наші ресурси у те, що дійсно має значення (Лк. 12:33-40).

Чарльз Фінней, євангелист 19-го століття, який привів до Христа півмільйона людей, якимсь проповідував на основі Євангелії від Луки (14:33) в багатій церкві у Бостоні. У цьому місці Ісус, розповідаючи про цінності Божого Царства, попереджує про те, що ніхто не зможе стати Його учнем, якщо він не відречеться від усього, що у нього є (Лк. 14:33). Пастор Лайман Бічер завершив проповідь Фіннея словами, які переконують церкву, що Бог ніколи не попросить їх віддати усе, що вони мають, просто Він хоче переконатися, чи є у них бажання зробити це. Фінней заперечив йому, що Бог може вимагати від нас усього, чого Він захоче. Ми не губимо все те, що маємо, у момент навернення, але ми віддаємо Богові право на володіння всім, що ми маємо. Фінней розумів, що якщо Христос насправді є Господом нашого життя, то Він також Господь усього, що ми маємо.

Багато з нас, служителів, подібні до перших рибалок, які послідували за Ісусом і стали Його учнями (Лк. 5:10, 11): відповідаючи на Божий заклик, ми залишили вигідні кар'єрні перспективи, показуючи тим самим, що цінуємо Боже Царство понад земне багатство. Часто набагато комфортніше використовувати інші можливості, ніж перебувати у служінні, яке нерідко приносить стільки страждань.

Статистика говорить про те, що від голоду і хвороб щоденно помирають 35000 дітей. Та це лише цифри, і вони надто абстрактні, щоб схвилювати нас. Для порівняння згадаємо про смерть 3000 людей, які загинули у Нью-Йорку у час зриву хмарочосів-близнюків. Ця цифра в 10 разів менша від вищезазначеної. Тоді померло в десять разів менше, ніж помирає дітей кожен день. Той факт, що ці помирають десь далеко від нас, не повинен зменшувати відчуття нашого співчуття. Апостол Павло переконував церкву, яка знаходилася в одній частині світу, допомагати тій церкві, яка розташовувалася в другій частині світу (Рим. 15:26; 2Кор. 8:13, 14).

Так, в нашій країні статистичні показники не такі жахливі. Але, згадавши про сотні тисячі бездомних людей, включаючи підлітків, що втекли з дому, і які можуть потрапити до рук сутенерів, ми зрозуміємо, що і в нашій країні є поле для служіння милосердя. Слово Бога і наше щире співчуття до

людських бід може у більшому ступені побудити нас, ніж будь-яка статистика, оскільки Бог помістив у наші серця любов. Писання говорить, що Христос поклав Своє життя за нас і запитує нас: не вже ми можемо не проявити турботи про наших потребуючих братах і сестрах у Христі (1Ів. 3:16, 17)? Ті роки моєї молодості, які я провів у місії в Спрінгфілді, штат Міссурі, і більш пізні роки, коли я був задіяний у служіння бідним людям і наркоманам, привели в мое життя людей, від яких я не зміг відвернутися так легко, як можна поступити по відношенню до статистики.

Ісус закликав нас жертвувати нашими життями заради Його Царства. Частиною цієї жертви може стати служіння потребам людей, тому що душі людей – це те, що буде у вічності, ким би не були ці люди, віруючими чи невіруючими, потребуючими благовістя (1Тим. 2:4; 2Птр. 3:9). Наше служіння милосердя може бути подібним до служіння Місії милосердя у Калькутті, і воно може відкривати Христа таким чином, що це приверне увагу людей до нашого Господа. Нехай Святий Дух дасть нам сили, подібно до того, як Він дав сили в день П'ятидесятниці, щоб ми могли відкривати Його серце усьому світу.

Крег Кінер,

Доктор філософії, професор Нового Завіту Палмеровської теологічної семінарії, Віннвуд, штат Пенсільванія, автор десяти книг, дві з яких виграли премію журналу «Християнство сьогодні» – «Коментарі до Нового Завіту» (тираж 150 000 примірників) і «Коментарі до Євангелії від Матвія» (видавництво «Ердманс»)

Як почати у церкві служіння милосердя

Ви вірите, що Бог хоче через благовістя і соціальне служіння відновити зруйноване життя ваших близьких. Ви вірите, що Бог бажає, щоби проблеми залишили їхнє життя. Ви хочете, щоб ваша церква стала тим сосудом, через який на вашу місцевість буде вилитися зціляюча, перетворююча Божя присутність. Це чудово, але церква, мобілізуючи на це служіння, може звалити на себе занадто великий вантаж і отримати розчарування через різного роду перешкоди. Виникають наступні питання: яке служіння ми повинні виконувати? Чи буде його підтримувати церква? Де ми візьмемо людей і фінансування? Як нам почати? Які кроки необхідно зробити для того, щоб вийти на наступний рівень?

Для ефективного благовістя необхідне бачення, ціль і планування. Бачення – це впевненість у тому, що Бог закликає церкву йти у визначеному напрямку. Ціль об'єднує церкву навколо цілей Божого Царства. Планування визначає кроки, які необхідно

робити для виконання бачення.

Як церква може здійснити усе це? Неможна виробити єдиний стандарт, який буде ефективним для всіх місцевих церков, які приймають участь у благовісті. Кожна церква розташована у своєму населеному пункті чи у визначеній частині його, кожна має унікальні риси і характер.

Кожна церква служить у особливому, відмінному від інших, контексті. Для втілення соціального служіння нема простих кроків, які можна полічити «один, два, три». Але є три стадії, через які проходять більшість церков. Кожна стадія включає в себе п'ять пунктів дій. Деякі із цих дій послідовно змінюють одна одну. Інші можуть проходити синхронно.

В міру того, як ви будете їх читати, запитайте себе: на якому етапі знаходиться моя церква? В чому полягають наші слабкі і сильні сторони? Це вкаже вам на те, яким повинен бути ваш наступний крок.

ЕТАП 1. ЗАКЛАДКА ОСНОВИ

Уявіть собі, що ваша церква – сад (див. 1Кор. 3). Ви повинні дуже ретельно підготувати ґрунт до посіву насіння. Якщо церква буде підготовлена, то служіння милосердя буде розвиватися дуже легко. Коли багато церков бачать гостру потребу, їхнє перше бажання – починати діяти негайно, відразу запустити програму в дію. Але якщо соціальна програма не є частиною більш широкої цілі церкви, то вона відразу загубить свій духовний центр і буде схилити в сторону завмирання.

Якщо основою служіння милосердя не буде підтримуюча церква, то, швидше за все, воно не буде ефективним і самодостатнім. Перший крок, який необхідно зробити, – це забути на якийсь час про розвиток соціального служіння і зосередитися на усвідомленні того, що церква є тілом віруючих, які покликані наслідувати приклад служіння Христа і ділитися Божою любов'ю зі світом. Церковне служіння повинно брати свій початок у вірі. Розширте посвяту вашої церкви благовістю, побудувавши служіння на основі зрілого керівництва, люблячих взаємовідносин і духовності. Зробіть так, щоб церква була проінформована про потреби того соціального оточення, у якому вона живе.

Підготуйте лідерську команду

Найбільш плідною буде команда, яка складається з рукопокладених і не рукопокладених служителів, які мають однакову духовну спрагу, посвяту і теологічну основу для благовістя, а також вміють плідно трудитися разом. Ген Вілкс писав у книзі «Вчення Ісуса про лідерство»: «Лідерство починається тоді, коли людину захоплює місія яку відкриває їй Бог». Допоможіть церковним лідерам проїнятися ідеєю місії, навчаючи їх, наставля-

ючи, моделюючи ролі і розповідаючи про служіння в інших церквах. Вирішуйте будь-який конфлікт, який виникає у лідерській команді з приводу благовістя. З молитвою вибирайте і зрощуйте тих людей, які зможуть докласти нові зусилля.

Знайте свою церкву

Служіння, яке звершується вашою церквою, повинно мати коріння у тому, ким ти є сам: мається на увазі ваша унікальна особистість, ваш життєвий досвід і ваші схильності. Церква також повинна подивитися на себе зі сторони, оцінити ті програми, які проводяться у ній в даний час, виявити свої слабкі та сильні сторони, які необхідні для нового проекту. Це дослідження допоможе також оцінити зрілість церкви, її посвяту справі благовістя, відкритість до змін. Все це дозволить виявити теми, на які необхідно зробити наголос при подальшій підготовці. Організуйте цільову групу, яка би збирала інформацію про церкву, її історію, членстві, теологічних основах, програмах, стосунках і партнерстві. Методи дослідження повинні включати в себе інтерв'ю, обговорення в групі, а також опитування (приклад опитування ви зможете знайти у відділі допоміжних програм за адресою: www.network935.org).

Багато церков вважають, що вони повинні служити перш за все потребам своїх членів, і це є основною перешкодою для благовістя.

Підготуйте церкву

Можливо, що не кожна людина у вашій церкві буде готова відразу прийняти ваше бачення благовістя. Проведіть підготовчу роботу, виклавши вчення, яке б заклало теологічну основу для благовістя і соціального служіння. Сюди можуть бути включені проповіді, уроки недільної школи, тренінги і виїзди на місцевість, які допоможуть членам церкви ознайомитися з дивовижною можливістю поєднання благовістя і соціального служіння. Створіть у церкві здорову духовну атмосферу, а також правильні відносини між людьми.

Дослідіть місцевість, у якій знаходиться ваша церква

Ефективність служіння залежить від точної інформації про місцевість, у якій воно буде здійснюватися. Подібне дослідження дозволить виявити проблеми, які повинні бути вирішені, а також способи, які Бог вже використовував для роботи в даній місцевості. Перш за все необхідно визначити соціальний прошарок людей, з яким ви будете працювати. Можливо, це будуть якісь визначені групи людей, які живуть поблизу, етнічні групи чи люди з особливими проблемами. Познайомтесь з їхніми демографічними особливостями, культурою, укладом життя, цінностями і потребами. У процесі дослідження ви повинні виїжджати на місцевість, досліджувати її, використовуючи транспорт, ходити по ній пішки. Збирайте дані, стукайте у двері, робіть опитування. Об'єднуючи зусилля з іншими установами і ключовими фігурами, які добре знають дану місцевість, ви уникнете повторного збору інформації, наведете мости розуміння і по-

ваги і посієте насіння подальшого співробітництва.

Зрощуйте посвяту благовістю

Багато церков вважають, що во-ни повинні служити перш за все потребам своїх членів, і це є основною перешкодою для благовістя. Лідери повинні сприяти змінам у церкві, орієнтуючи її на місію. Необхідно культивувати ідею про те, що потрібно виходити за церковні стіни. Саме таким чином церква може проявити свою віру в Бога і поклоніння Йому. Організуйте необхідні заходи, проводьте тренінги, які допоможуть перемогти класові бар'єри і все, що може відділяти вашу церкву від людей, яким ви збираєтеся служити.

ЕТАП 2. ДОНЕСЕННЯ БАЧЕННЯ

Бачення – це картина майбутнього, яке ваша церква покликана принести у теперішнє з допомогою Святого Духа. На цьому етапі церква визначає бачення для служіння милосердя і те, як це бачення необхідно втілити у життя. Бачення будується на бажанні ділитися Божою любов'ю, яка виражається як словом, так і ділом. Як тільки ваша церква сфокусується на служінні, помазаному Святим Духом, ви можете розвивати стратегічний план дій.

Шукайте Божого бачення для вашого служіння

Складіть список ідей, які стосуються вашого потенційного служіння. Можливо, церква більш схильна допомагати у якійсь визначеній області: соціально неблагополучним сім'ям, молоді, сім'ям з низьким доходом? Яку прогалину церква може закрити? Які двері для неї відчинені зараз? Зв'яжіть список до одного чи двох пунктів. Потім опишіть бачення, у якому будуть викладені цілі, які церква зможе виконати впродовж декількох наступних років. Визначтесь, чи має це бачення своєю ціллю початок нової програми, оновлення вже існуючої в церкві програми, чи спільну участь у програмах, які проводяться іншою церквою чи організацією.

Діліться вашим баченням з церквою

Як тільки напрям визначений, допоможіть церкві прийняти його. Доносьте бачення з постійністю, ясністю, використовуйте творчий підхід. Це може включати в себе формулювання цілі, в яку буде включено бачення, і логотип, у якому буде виражена суть вашої місії. Також можна організовувати якісь спеціальні заходи, наприклад, вечори хвали і поклоніння, місіонерські конференції, поїздки за місто, концерти, присвячені місіонерській діяльності, освітні програми, до прикладу, серію уроків у біблійній школі. Можна запрошувати гостей з інших церков, у яких вже діє подібне служіння і які можуть поділитися своїм досвідом. Якщо ваша церква відчуває, що вона повинна служити бездомним, присвятіть цьому декілька вихідних або організуйте відвідування нічліжок для бездомних.

Організація служіння

Розробіть детальний план. Розпишіть у ньому всі служіння, дії, які ви маєте намір здійснювати, ресурси і партнерів, які вам будуть необхідні. Визначте, яким чином має бути все організовано і проведено. Вам також необхідно визначити конкретні кроки, для того щоб здійснити план (хто буде відстежувати його виконання, коли він розпочнеться, чи будуть у ньому задіяні люди з церковного штату і вся церковна система в цілому). Вирішіть, чи буде це служіння знаходитися у підпорядкуванні церкви чи окремої некомерційної організації. Використовуйте чужий досвід і не намагайтеся винайти велосипед. Оцініть, чи буде церковна структура, яка існує на даний момент, заважати вашому плану чи сприяти його виконанню.

Збирайте ресурси і партнерів

У процесі вивчення ви повинні визначити, якими ресурсами церква може допомогти втіленню програми: фінансами, приміщеннями, людьми (як штатними працівниками церкви,

так і волонтерами), а також обладнанням, яке може знадобитися. Ви також повинні будете визначити, що вам буде необхідне з додаткових ресурсів. Можливо, що розумно і економічно оправдано буде найняти професіонала з написання заявок на отримання грантів і збору фінансів. Подумайте про працюючих за сумісництвом і волонтерах. Наладуйте стосунки з іншими групами, які мають подібне бачення. Знайдіть тих, хто вже успішно працює у цій сфері. Подумайте над питанням співробітництва.

Об'єднайте вашу церкву

Організуйте і підготуйте членів церкви для практичного виконання планів місії. Постійно нагадуйте, що кожен з членів церкви покликаний Богом і має дар від Бога. Наводьте статистику, розповідайте приклади, діліться місцями Писання, звертайтеся до ідей, говоріть так, щоб це захоплювало людські серця і спонукувало їх до дії. Нагадування про духовні дари є суттєвим засобом пробудження церкви до служіння. Запрошуйте членів церкви особисто, щоб вони могли служити тими способами, які б відповідали їхнім дарам, інтересам, а також досвіду життя і служіння. Дайте зрозумілий і чіткий опис роботи, яку будуть виконувати волонтери. Правильна підготовка волонтерів допоможе їм уникнути інертності, недосвідченості і перемогти почуття страху. Організуйте курси з благовістя, які підготують волонтерів до того, щоб вони могли ділитися своєю вірою і своїми переконаннями.

ЕТАП 3. ПІДТРИМКА БАЧЕННЯ

Навіть після того, як буде запущена в хід програма служіння, завдання місії ще не завершене. Необхідно підтримувати бачення місії. Нехай це буде постійною справою церкви. Божа місія завжди манить церкву, як говорив Аслан в останній книзі К. Льюїса «Хроніки Нарнії», просуватися «вверх і вперед». Подібно до того, як ми покликані бути святими, і процес освячення займає все життя, церква покликана до благовістя. З його допомогою Бог пере образує людей, Він допомагає їм стати зрілими, обновлює їх і очищає заради Своїх цілей.

Видаляйте страхи і вирішуйте конфлікти

Лідери, які мають бачення, відчувають, що люди неохоче приймають переміни. Спроба введення нового завжди викликає напругу і незгоду. Допоможіть церкві оцінити оплачувану ціну і вигоду, яка буде отримана. Працюйте над тим, щоб зберегти здоровий баланс між благовістям і поклонінням, учеництвом і спілкуванням. Це буде сприяти зняттю напруги. Конструктивно реагуйте на конфлікти і проблеми, що виникають, використовуйте напругу для того, щоб церква могла переоцінити існуючі пріоритети і парадигми.

Пам'ятайте про звітність

Визначте критерії, за якими ви будете оцінювати дії, які здійснюватимуться. Чи ефективно те служіння у справі досягнення поставлених цілей? Чи ефективно використовують-

ся ресурси? Чи вибудовуються стосунки між волонтерами і тими, кому вони служать? Чи приходять люди до віри і чи обновляють вони свою віру? Отримавши відповіді від церкви, тих, кому ми служимо, і координаторів програми, дайте оцінку цілісності своєї місії, вашій ефективності і вірності покликанню. Дякуйте вашій церкві, коли вона здійснює добру справу в ім'я Ісуса (2Кор. 9:12). Регулярно проводьте служіння хвали і поклоніння, у яких церква буде прославляти Бога за ті плоди в церковному служінні милосердя, які Він дав їй.

Зрощуйте нових лідерів

Не перевантажуйте служінням тих лідерів, які вже є, і навчайте нових людей. Вкладайте у наступне покоління, працюючи з молоддю і прививаючи їй місіонерське мислення. Розвивайте відносини з членами церковної ради і з потенційними лідерами.

Постійно обновлюйте бачення

Постійно адаптуйте пріоритети і проекти до умов, що змінюються, у церкві та в її оточенні, при цьому постійно нагадуйте про головну місію. Допмагайте людям, задіяним у служіння, підкріпляти його вірою. Цьому може сприяти час, присвячений обговоренню духовних питань. Продовжуйте підтримувати служіння молитвами і постійно шукайте помазання Святого Духа. Потурбуйтеся про те, щоб бачення нічим не було підірване. Будуйте його таким чином, щоб члени церковної ради могли легко його сприйняти.

Турбуйтеся про ріст

Шукайте способи, за допомогою яких ви зможете підняти бачення на новий рівень. Якщо ваша церква спонсорує роботу благочинної кухні, то, можливо, це виллється в школу кулінарії, у якій люди зможуть навчатися кулінарному мистецтву. Різноманітні навчальні програми можуть привести до співпраці з загальноосвітніми школами. Розвивайте відносини з людьми і свій духовний світ. Створюйте можливості для віруючих нести свою любов невіруючим. Це може бути сумісне вивчення Біблії, молитовні групи, особисте благовістя. Налагоджуйте відносини з іншими церквами чи церковними організаціями, які мають те ж саме бачення і можуть допомогти вашій церкві порадою, досвідом і натхненням.

ВИСНОВОК

Починайте з малого, але все ж починайте. Не запускайте служіння повністю до тих пір, поки церква не просякне вашим баченням. Ось порада, яку дав з цього приводу один пастор: «Якщо ви хочете запалити у вашій церкві вогонь, додайте кисню». Моліться та йдіть вперед. У процесі служіння ваша церква зможе донести людям Слово, яке дає життя, і доторкнутися до тих, хто потребує Божої милості. Кожній церкві дане повеління «приносити плід, і щоб плід перебував» (Ів.

15:16). Нехай ця обітниця буде словом підтримки для вашої церкви на кожному етапі здійснення нею служіння милосердя.

Хайді Ролланд Унрух, колишній замісник директора з питань розвитку церков, громад і лідерства у Східному університеті Сант-Девідса, штат Пенсільванія. Вона є аналітиком організації «Євангельські віруючі за соціальне служіння» в області соціальної допомоги і служіння суспільству. Хайді – співавтор книги, написаної разом з Рональдом Сідером і Філіпом Олсоном «Церква, яка приносить переміни. Як з допомогою Доброї Новини і хорошої роботи повернути до Бога людей, які живуть поряд з вами». Разом із своїм чоловіком Джимом вона є пастором менонітської «Церкви віри» в Хатчинсоні, штат Канзас.

Філіп Олсон, колишній віце-президент з питань церковних взаємовідносин в організації «Євангельські віруючі за соціальне служіння», директор організації «9:35», яка служить церквам і християнським благочинним організаціям. Живе у Віннвуді, штат Пенсільванія.

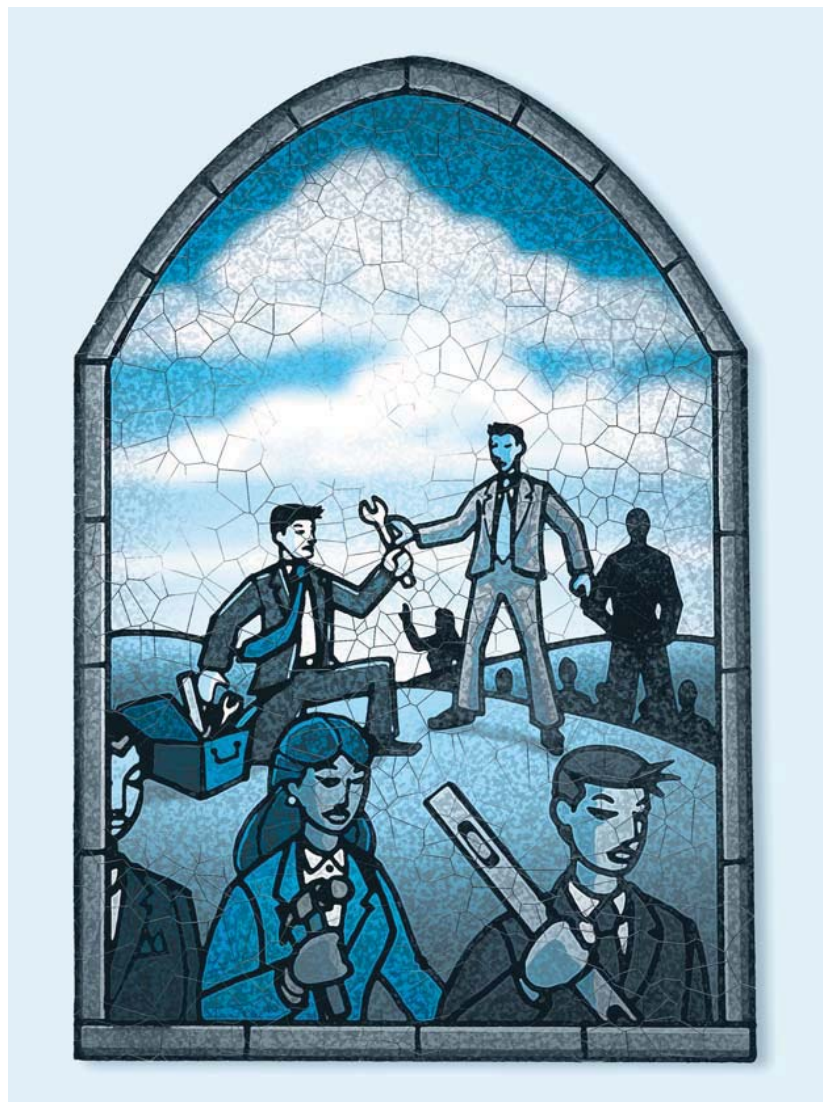
Бред Сміт

Відпустіть пасторів Моїх будувати і оснащувати церкви для служіння милосердя

Один мій знайомий пастор нещодавно завершив багатолітнє будівництво церкви, яке впродовж багатьох років було його головною ціллю. Цей пастор – похилий, мудрий і глибоко шанований чоловік.

Хтось з моїх знайомих запитав його: «Тепер, коли будівництво завершено, вам подобається бувати у своїй церкві?»

Його відповідь була: «Ні. Здається, що чим більшою стає церква, чим кращими стають наші програми, тим менше я отримую від них задоволення. Іноді мені здається, що я виростив якогось монстра. Люди, приходячи у неділю вранці до церкви, хочуть все більш захоплююче шоу: «зроби так, щоб я сміявся», «застав мене плакати», «подай мені біблійне вчення так, щоб я відчув, що я духовно расту». Раніше у мене була громада. А тепер у мене є тільки споживачі, і вони хочуть споживати лише кращі релігійні продукти і служіння. Мій церковний штат бореться за час оголошень. Вони все заповнили своєю рекламою. Наша церква являє собою маленьку армію домашніх груп, але вони постійно зачиняються у своєму колі і ніяк не хочуть розстатися один з одним, щоб почати служити цьому світові. Ми виклали їм 13-тижневий курс, який навчає домашні групи, як служити світові. Їм так сподобався цей курс, що вони не могли дочекатися його закінчення, щоб приступити до повторного. Ми збільшили церковний штат, щоби ще більше підготувати людей до служіння, але все, чого ми добилися, то лише того, що породили у них питання: «Що ж

нам нові служителів розкажуть новенького?»

Він не міг зупинитися: «Я купив керівництво по створенню цілеспрямованої церкви, церкви домашніх груп, десять ключів до побудови здорової церкви і вчення про п'ять складових благовістувуючої церкви. Потім я зрозумів, що все, що мені потрібно, то це щеплення, яке б врятувало церкву від споживацького ставлення. Ми втратили найголовніше, що робить церкву великою!»

Церква, у якій служить цей пастор, має бачення і лідерство,

В церквах є люди, які вірять, що служіння милосердя приносить користь тим, кому воно надається. Є люди, хоч їх і не багато, які отримують радість, працюючи у цьому служінні. Але, як не дивно, у більшості церков нема цього служіння.

але щось підточило її здоров'я зсередини. Цей пастор кожної неділі проповідує про служіння, жертву і покаяння, іноді він навіть при цьому плаче. Але його одногодинна проповідь не може змінити споживацьке відношення, яке суспільство прищеплює людині решту 167 годин у тижні. Дійсно, будь-яка церква, яка створена на основі принципів зручного розташування, економії часу і сфокусована лише на служінні, яке відбувається у неділю вранці в церковній будівлі, зустрічається з такими ж проблемами.

Багато людей дивляться на служіння милосердя як на важливий курс, з допомогою якого про цю церкву зможуть дізнатися у місті. Вони хочуть виконати Боже повеління нагодувати голодних, одягнути нагих і відвідати тих, хто знаходиться у тюрмі. Вони хочуть бачити, як життя людей з неблагоприємних районів змінюється фізично, емоційно та духовно. Так, в церквах є люди, які вірять, що служіння милосердя приносить користь тим, кому воно надається. Є люди, хоч їх і не багато, які отримують радість, працюючи у цьому служінні. Але, як не дивно, у більшості церков нема цього служіння.

Коли пастор і церковні лідери усвідомлюють, що служіння милосердя може стати засобом, яке допомагає набувати учнів для Ісуса як у церкві, так і поза нею, тоді споживацьке відношення, яке вноситься людьми у церкву, і їхнє відношення до служіння милосердя відразу ж зміниться. Раніше люди розглядали це служіння як додаткову програму. А тепер служіння милосердя вплине на зміну самої культури, а також церковної системи. Ця система не лише посприяє тому, що люди перестануть залишати церкву, вона не лише наповнить класи недільної школи вчителями – вона допоможе створювати учнів.

Для того, щоб розпочати у церкві служіння милосердя, оголошуючи тим самим війну споживацькому ставленню, необхідно більше ніж просто проповідувати про духовні дари. В останні роки було сказано багато проповідей про розкриття духовних дарів і використання їх для служіння.

Більшість церков прийшли до висновку, що лише 10% з тих, хто слухав проповідь, приєднуються до служіння в якості волонтерів.

Пастори почали звинувачувати себе. Вони думали, що їхні проповіді були недостатньо добрими, щоб пробудити до дії решту 90 відсотків. Вони почали виголошувати проповіді на теми, про які говориться у 4-му розділі Послання до коринтян, 12-му розділі Послання до римлян, 12-му розділі Першого Послання до коринтян. В теперішній час у церквах є ретельно складені програми, які спонукують людей відгукуватися на заклик до служіння. На таких служіннях відгукуються до 50 відсотків людей, але з плином часу лише 10 відсотків з них змінюють свій уклад життя. Недільна проповідь не може настільки вплинути на людину, щоб заставити її цілком змінити своє життя на весь час, який вона проводить поза стінами церкви.

Залучення церкви до служіння милосердя і підготовка до нього дає більше повноважень непрофесійним служителям. Воно звільняє їх від почуття, що вони не годяться для служіння і не готові до нього. Це служіння звільняє членів церкви від їхніх власних нереалістичних очікувань, які має стосовно них церква.

Я вивчив сотні ефективних церков і вивів три принципи, які допоможуть добре підготувати і зростити людей для служіння милосердя.

ЛЮДЕЙ НАДИХАЄ ВИДИМА ПІДТРИМКА КЕРІВНИЦТВА ЦЕРКВИ

Проповіді нагадують людям, що зрілість не може прийти туди, де нема служіння. Необхідні серії проповідей про покликання, дари і служіння. Кожній людині, яка навіть зрідка відвідує церкву, зрозуміло, що для духовної зрілості і ефективного учнівства необхідно не лише відвідувати церкву по неділях, але й приймати участь у служіннях, які відбуваються впродовж тижня.

Слід також сказати про необхідність докладання зусиль по створенню внутрішньої церковної культури, частиною якої є те, що члени церкви хочуть

бути задіяні у служіння. Керівники церкви повинні зрозуміти, що їхні дії можуть викликати апатію до церкви, тому що вони повинні особистим прикладом показувати зразок служіння. Вони повинні ставити в приклад людей, які можуть служити взірцем зрілого християнина, показуючи це через проповіді, історії, опубліковані у церковному друкованому органі, і приклади, наведені на уроках для новонавернених.

Одна знайома мені церква розсилає різдвяні листівки, на яких зображений її церковний штат, з написом: «Ми натхнені вашим служінням». Інша церква проводить служіння посвяти на місіонерське служіння не лише тих, хто іде на зовнішню місію, а й також вчителів, людей, які працюють в органах правопорядку, фермерів і хатніх працівниць. Вона посилає їх як місіонерів свідчити на їхніх робочих місцях. Деякі церкви дуже успішні в тому, щоб гостинно прийняти кожного нового члена церкви, відвідати його вдома, допомогти йому визначитися із служінням. І це роблять не тільки пастори, а й нерукопокладені служителі. Якщо люди, які виявляють увагу до нових членів церкви, лояльно відносяться до пастора, якщо вони доносять до новонавернених бачення і місію церкви, то цим вони показують новій людині у церкві, що у цій церкві пастор не намагається усе контролювати сам – він з радістю делегує свої повноваження іншим.

ЦІЛІСНА СИСТЕМА, ЯКА ДОЗВОЛЯЄ ВВОДИТИ ЛЮДЕЙ У СЛУЖІННЯ

Багато професій набагато краще ніж пасторська знають, що таке система. Фермери розуміють, що для отримання врожаю необхідно не лише посіяти насіння, а потім зібрати врожай, але ще й підготувати землю, вибрати насіння, внести добрива, стежити за погодою, а також продати зібраний урожай. Усе це є цілісною системою, яка називається фермерством. Фермери розуміють, що не можна виконати лише одну з цих дій, проігнорувавши інші. Тільки цілісна система, а не виконання якоїсь її частини

веде до успіху.

Це стосується і спорядження церкви. У системи підготовки церкви до служіння милосердя є стандартні частини, і жодною з них неможна знехтувати. Рік Уоррен у своїй книзі «Цілеспрямована церква» для ілюстрації концепції спорядження церкви наводить в приклад бейсбольний ромб, у якому основні доріжки з'єднані з проміжними ланками. Нижче наведені основні компоненти, які дозволяють сформуванню системи.

Асиміляція. Цей етап допомагає відвідувачам ближче познайомитися з церквою і прийняти рішення про приєднання до неї. Для цього необхідно вітати нових осіб, яких ви зустрічаєте у церкві, розповідати про церкву в Інтернеті, відділити спеціальне місце для паркування для відвідувачів, запросити на недільні служіння, створити групи з відвідування новонавернених, підготувати про церкву відео, призначити людей, які відповідальні за заняття з новонаверненими.

Біблійна основа. Нові члени церкви повинні бути навчені таким поняттям, як дари, покликання і служіння. З самого початку свого навернення люди повинні дізнатися, що концепція волонтера «я сам можу зробити вибір, служити мені чи не служити» чужа для Писання. Бог створив нас для служіння. Необхідно доносити до людей фундаментальні концепції, дані у Посланні до римлян (12:3-8), Посланні до ефесян (4:11-16), у Першому Посланні до коринтян (12), Посланні Якова (1:22-27). Необхідно навчати людей доктринам учнівства, духовного росту, основним принципам побудови церкви, а також познайомити їх з програмами, які існують в церкві.

Розкриття дарів і покликання. На цьому етапі люди дізнаються про свої духовні дари і покликання. Оскільки це вчення ще буде повторене на різних рівнях впродовж багатьох років, то початковий урок про дари може бути присвячений темі посвяти служінню. І головне тут не в питанні про засоби донесення інформації, а те, що це навчання повинно відбуватися в малій групі, або в контексті близьких

Я вивчив сотні ефективних церков і вивів три принципи, які допоможуть добре підготувати і зростити людей для служіння милосердя.

Для того, щоб розпочати у церкві служіння милосердя, оголошуючи тим самим війну споживацькому ставленню, необхідно більше ніж просто проповідувати про духовні дари.

відносин. Про дари необхідно навчати, виходячи не з принципу «мова йде про мою самореалізацію, а не про практичне служіння», а з принципу «мова йде про Божу Церкву і про те, що Бог дає мані здібності, які Він призначив для мого служіння іншим людям».

Підбір служіння. Мова йде про процес суміщення індивідуальних дарів, покликання і того місця, де вони можуть бути використані. Це найважча частина системи. В маленьких церквах питання про зустріч людини, яка відкрила в собі певний дар, з лідером відповідного служіння може вирішитися одним телефонним дзвінком чи потисканням руки при зустрічі на стоянці для паркування. У великих церквах дані людини та вибраний нею вид служіння спочатку заносяться до бази даних. У кожного служіння є свій керівник, відповідальний за залучення нових людей, які виявляють інтерес до якогось певного служіння. Керівник цього служіння також відповідальний за процес навчання і пізніше опікування людьми, які ввійшли у служіння. Він також регулярно зустрічається з керівниками інших служінь.

Опіка і визнання. Люди краще навчаються у процесі служіння, а не тоді, коли вони сидять у класах, хоча має бути приділений час для навчання та обговорення. Бог вимагає від керівників правильної оцінки людей. Вражаюче, скільки різноманітних шляхів того, як лідер може це зробити. Церкви, збудовані на основі домашніх груп, можуть відкрити для себе, що цей крок є тією мірою, яка дозволяє запобігти концентруванню лише на внутрішніх та персональних потребах, яке часто руйнує здоров'я церкви. Після того, як роздуми про служіння милосердя і підготовка до нього стають головною метою домашньої групи, вона перетворюється у центр по вирощуванню учнів. Цей центр перетворює вивчення Біблії і спілкування у жертвне служіння, яке змінює життя. Домашні групи переважно не дивляться далі своїх потреб, тому повинно бути свідоме навчання зі сторони лідерів, а також підзвітність, яку допоможе ввести система підготовки.

Введення в служіння поза церквою і трансформація. Багато людей, прийшовши до церкви, бажають спершу знаходитися всередині церкви, проте вони повинні мати можливість служити і поза її стінами, тому необхідно створити команду, яка буде займатися налагоджуванням відносин з організаціями, які існують в даному населеному пункті чи його районі. Ця команда буде підшукувати для людей можливість і місце для служіння.

Цей крок – гачок, який буде утримувати систему підготовки від перетворення її у черговий спосіб поставки у церкву релігійних продуктів і обслуговування релігійних споживачів.

Через чотири-п'ять років після того, як в церкві створена система, між церквою і суспільством створюється безліч точок дотику. Опитування новонавернених членів церкви може відкрити, що більшість з них мають покликання до служіння милосердя. Якщо система підготовки до служіння милосердя налагоджена добре, то по закінченню співбесіди людині дається не номер телефону і адреса, а ім'я того члена церкви, який вже задіяний у служінні милосердя і який запросить її і приведе перший раз на зібрання служіння. Коли новонавернені

приєднуються до служіння милосердя, то їх зустрічають волонтери, які вже знають свої дари і покликання. Тепер необхідно підготувати нових людей до служіння і помістити їх на конкретне місце. Слід також пороздумувати над тим, що таке учеництво. Повинні бути визначені очікування від служіння і розділені ролі.

Проте якщо ця система відлагоджена і вже практикується впродовж 4 або 5 років, то як ви зможете почати процес служіння, особливо якщо це відбувається у маленькій церкві? Якщо у вас 15 людей, і всі вони задіяні у 15 різних служіннях, то вам буде дуже важко розвивати учнівство. Люди не зможуть збиратися разом, щоб роздумувати про служіння. Ефект від їхньої роботи буде настільки розпорошений, що їм буде важко знайти людей в громаді, які підуть за ними. Кращий спосіб почати – це вибрати для церкви один або декілька видів служіння милосердя і закликати церкву принести свої особисті дари і покликання в якості жертви на користь служіння, вибраного церквою.

Вибрати цільове служіння на ранній стадії його розвитку вам допоможуть відповіді на наступні запитання:

1. Чи є щось, що допоможе швидко ввести в курс справи новачків у служінні? В служіння легше вводити молодь, ніж навчати дорослих людей.

2. Чи є щось, що дозволить зацікавити велику кількість людей, які не мають спеціальної підготовки? До прикладу, для роботи на мебельному складі необхідно спільні здібності. Для медичної клініки необхідні небагато вузько профільованих здібностей.

3. Чи мають для церкви значення місця розташування служіння? В багатьох економічно неблагополучних районах міста є великі старі багатоповерхові будинки. Можливо, що на перших етапах вашого служіння близьке розташування до місця його проведення буде відігравати важливу роль для членів вашої церкви.

4. Чи є у вашій церкві лідери, яких зростив Бог і які горять ідеєю служіння в міжкультурному оточенні? Для того, щоб збудувати довірливі відносини і почати служіння у міжкультурному

оточенні, потрібно як мінімум 5 років. Багато людей, яким надавалося подібного типу служіння, бачили на своєму віку служителів, які мали добрі наміри, проте вони пропонували свою допомогу, зовсім не намагаючись зрозуміти ціннісні якості, дари і потенціал одержувача. Подивіться уважно, можливо, Бог вже підготував ґрунт для того, щоб почати міжкультурне служіння, і у вашій церкві є люди, які вже задіяні в ньому. Присвятіть час для вивчення їхнього досвіду в служінні милосердя і підтримки. Не слід недооцінювати той шлях, яким веде вас Бог. Можливо, Він зводить вас з людьми, які вірні і живуть служінням, і яким Бог дав доручення нести служіння милосердя.

5. Чи є якась конкретна потреба, в якій ми можемо надати конкретну допомогу? Вирішити проблему криміналу в масштабах усього міста проблематично навіть для великої церкви. Але заняття читанням з школярами третього класу загальноосвітньої школи може принести конкретні результати.

6. Чи серйозна проблема, на яку ми звертаємо увагу? Чи намагалися її вирішити до вас? Вивчіть потреби, які не могли бути адресовані раніше. Подумайте, можливо, ви могли б приєднатися до тих людей, які займалися цією проблемою до вас.

7. Чи можемо ми так розповісти про служіння милосердя, щоб наші розповіді змінювали внутрішню культуру церкви? На ранній стадії служіння важливо, щоби вся церква легко ідентифікувала себе з потребами тих людей, яким вона служить. Звичайно, служіння наркозалежним чи людям, зайнятим в сексуальній індустрії, не повинно широко висвітлюватися. Але якщо мова йде про служіння дітям і людям похилого віку, то тут людям легко відчувати свою причетність.

8. Чи сприяє вибраний церквою вид служіння її співробітництву з іншими церквами? Служіння милосердя – це чудова точка дотику різних церков у справі співробітництва, показуючи себе однією цілою церквою, яка служить усьому місту на основі цілісної Євангелії. Партнерство з іншими церквами зберігає час і ресурси. Партнерство з

церквами, які знаходяться у неблагополучних районах, повинно відбуватися на основі надання їм всього того, що необхідно для служіння.

Ось шість частин системи підготовки церкви до служіння милосердя: асиміляція, Біблійна основа, розкриття дарів і покликання, підбір служіння, опіка і визнання, введення у служіння поза церквою і трансформація. Вони повинні підтримуватися як адміністрацією церкви, так і її керівництвом. У великій церкві можна створити команди для кожної окремої частини. Ці окремі команди будуть координуватися головною командою. В маленькій церкві можна призначити одну людину, яка буде координувати систему і створювати умови для переміщення людей з одного рівня на інший.

ПРИЗНАЧТЕ ЛЮДИНУ, ЯКА БУДЕ ВІДПОВІДАЛЬНОЮ ЗА ПОБУДОВУ СИСТЕМИ І ЗА ПІДТРИМКУ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ

Людина, яка в найбільшій мірі підійде для виконання цієї задачі, повинна мати лідерські здібності. Якщо необхідно буде виконати якусь роботу, вона повинна буде зібрати команду, в якій люди будуть мати різноманітні здібності, а також чітко визначені ролі і цілі. Ця людина повинна постійно створювати команди, посилаючи їх на служіння, зрозуміло пояснюючи їм, чого від них очікують, і забезпечуючи підтримку, необхідну для їхнього успіху.

Якщо у церкві лише 50 людей, і ви знайдете серед них одну людину, яка буде мати повноваження, усвідомлювати свою відповідальність і мати здібність говорити з людьми про їхні дари, покликання і місце служіння, то ви тим самим забезпечите задіяння людей у служіння. Ця людина буде допомагати об'єднувати здібності людей і потреби служіння, а також знаходити слова, які б переконували людей змінювати уклад їхнього життя.

Після цього служіння милосердя стає головною справою не лише на словах, які виголошуються з кафедри, але і в життях людей. Через служіння милосердя церква може змінити суспільство. Це служіння допоможе вивести людей із зручної для них зони комфорту. Так, воно бере початок і підтримується під час недільних богослужінь, але воно не може триматися лише на них одних. Потрібна парадигма, сфокусована на спорядженні церкви, система і лідери, які будуть прагнути навчати і вводити в служіння учнів. Ось це змінить життя як всередині церкви, так і за її стінами.

Бред Сміт,
випускник Даласької теологічної семінарії, був президентом «Лідерської мережі» в Даласі, штат Техас, має досвід служіння пастором і відкриття нових церков.

Ренді Харст

Нескінченний цикл благовістя та учнівства

Коли Ісус дав Своїм учням Велике Доручення, воно не було сприйняте ними як щось нове. Ще в процесі навчання, яке здійснювалося в тому числі і на особистому прикладі, Ісус підготував Своїх учнів до виконання цієї задачі. Мета, яка стояла перед ними, полягала не лише в тому, щоб створити ще один суспільно-релігійний рух. Вони повинні були прийняти участь у Божественній діяльності, яку проводить Бог у світі, - у спасінні загубленого людства. Учні вже бачили, як примножуються хліби і риба, тепер вони будуть приймати участь в увіковіченні і примноженні того послання, яке вручив їм Ісус.

В кінці кожної з чотирьох Євангелій підкреслюється важливість доручення, яке Ісус вкінці Свого земного служіння дав Своїм учням. Велике Доручення, яке є у всіх трьох синоптичних Євангеліях, а також в Євангелії від Івана, дуже ясно демонструють всеохоплюючу ціль, яка об'єднує благовістя і учнівство.

Вільям Темпл, 98-ий архієпископ Кентерберійський (1942-1944), дав дуже точне і об'ємне визначення благовістя. «Благовістя повинно виявляти Ісуса Христа в силі Святого Духа і робити це так, щоб люди, які приходять до Христа, довіряли Йому як Спасителю і, приєднавшись до Його Церкви, служили Йому як Господу». Розмежування благовістя і учнівства є штучним. Як неможна провести межу, яка б відділяла один колір веселки від іншого, так неможна в Писанні відділити благовістя від учнівства. Благовістя і учнівство – це не дві складові частини процесу, який починається з благовістя і має кульмінацією учнівство. Це циклічний процес. Благовіствуєчи людям, необхідно пам'ятати про те, що вони повинні стати послідовниками Ісуса Христа. Наставляючи, навчаючи віруючих, необхідно

пам'ятати, що в майбутньому вони самі будуть благовіствувати.

БЛАГОВІСТЯ, ЯКЕ ВЕДЕ ДО УЧНІВСТВА

В притчі про сіяча Ісус розповідає про те, що зерно, тобто Боже Слово, падає на різний ґрунт. Деякі люди слухають проповідь, але не відповідають на її заклик. Інші відгукуються на заклик, але не зберігають постійність. Деякі вважають, що в притчі про сіяча говориться про негативних перспективах, оскільки три види ґрунту з чотирьох не дають вічного життя. Але фокус притчі націлений далі, ніж ці труднощі. Вона концентрується на перемозі Божого Слова, яке породжує Боже Царство. Більша частина притчі присвячена опису трьох видів неплодотворених ґрунтів, і лише маленька частина зерен потрапляє в те, що насправді є полем. Проте притча не говорить про те, що більша частина роботи сіяча проводиться на марно.

Більшість пояснень притчі про сіяча говорять, що є чотири види ґрунту: кам'янистий, неглибокий, покритий терниною і добрий. Але на притчу можна подивитися інакше. Можна побачи-

ти в ній лише два види ґрунтів: плодovitий і неплодovitий. Кожен з ґрунтів, про які говориться в притчі, можна віднести до одного з цих двох видів. Кожна людина повинна вибрати один з двох шляхів, і цей вибір визначить її долю. Якщо в результаті благовістя посаджене зерно укоренилося в серці людини, якщо воно пішло в ріст і примножилось, то це є показником доброго ґрунту.

Деякі люди вважають, що єдина ціль благовістя полягає у тому, щоб спонукати невіруючого проказати молитву покаяння. Але благовістя повинно не лише приводити до рішення про спасіння – благовістя повинно змінювати уклад життя людини. Людина повинна із смиренням слідувати за Христом, виконувати Його настанови і повеління. Кінцевою ціллю благовістя є учнівство – підготовка вірних і посвячених послідовників Христа.

Якщо людина приймає рішення про спасіння, не розуміючи тієї ціни, яку вона повинна заплатити за слідування за Христом, то, не дивлячись на добрий початок, вона не зможе продовжувати слідувати за Христом і служити Йому. Чудовою ілюстрацією цього є три перші

види ґрунту, про які говориться в притчі про сіяча. Люди приймають Благую Вістку, але потім птахи розкрадають зерна, їх спалює сонце або заглушають будяки. Ісус пояснював, що птахи, сонце і будяки символізують перешкоди, які виникають в духовному житті людини. Цими перешкодами є погоня віруючих чи прагнення до багатства. Вони не дозволяють проповіді мати тривалий вплив на людину.

Бажаючи побачити людей спасеними, ми можемо стати надто нетерпеливими і підштовхнути людину до прийняття рішення про спасіння. Але таке рішення буде незрілим. Необхідно чекати того часу, коли Святий Дух Сам підведе людину спочатку до прийняття рішення про спасіння, а потім до учнівства.

Розуміння того, що ціллю благовістя є учнівство, повинно впливати на наше благовістя. Ісус говорив, що Його послідовники повинні розуміти ціну становлення Його учнями. «Хто не носить хреста свого й не ходить слідом за Мною, той не може бути учнем Моїм. Хто з вас, задумавши башту будувати, не сяде спочатку й не поррахує видатків, чи має він на завершення?» (Лк. 14:27, 28).

Невіруюча людина повинна усвідомлювати важливість прийняття прощення Христа і слідування за Ним. Віруючі повинні дуже обережно відноситися до того і не маніпулювати почуттями людини, підштовхуючи її до спасіння, якого вона або не розуміє, або ще не готова прийняти. Коли ми молимося з людиною, допомагаючи їй прийняти Ісуса Христа, ми повинні бути впевнені, що вона розуміє, що робить. Тут потрібна мудрість, а іноді необхідно просто стримати себе, щоб не підштовхнути людину до легковажного здійснення покаяння.

Ми не повинні переконувати людей присвячувати життя

Ісусові Христу. На нас не покладена відповідальність за це. Благовістя не рівносильне людській настирливості, воно є справою Святого Духа. Ісус обіцяв, що Святий Дух «докорить світові за гріх, і за правду, і за суд» (Ів. 16:8). На нас лежить відповідальність за ясне донесення проповіді Євангелії, а докір і навернення сердець слухачів стосується сфери діяльності Святого Духа. Якщо ми розуміємо, що ініціативу в благовісті бере у свої руки Бог, що Він активно приймає участь у ньому, а ми повинні лише цілковито покладатися на Нього, то це додає нам сміливості.

*Учні вже бачили, як примножуються
хліби і риба, тепер вони будуть приймати
участь в увіковіченні і примноженні
того послання, яке вручив їм Ісус.*

Ми повинні бути терпеливими і вірити в те, що Бог влаштує все у Свій час, і не підштовхує людей до прийняття незрілих рішень. Це дозволяє нам не хитатися і не бути надто поспішними, свідкуючи людям про Бога.

УЧНІВСТВО, ЯКЕ СПОНУКЄ ДО БЛАГОВІСТЯ

Цикл благовістя та учнівства вважається повним, коли учні самі починають благовістувати і зрощувати інших учнів.

І в цьому церква Америки і Заходу може повчитися у церков, які знаходяться в інших частинах світу. За останні 50 років церкви Асамблей Божих у країнах, що розвиваються, далеко обігнали церкви Заходу у своєму рості. Особливо це стосується країн Латинської Америки, Африки і деяких частин Азії. Одна з причин такого вибухового показового росту полягає у тому, що в більшості країн третього світу віруючих навчають благовістувати і очікують від них благовістя, у той час як віруючі Америки думають, що благовістувати повинні тільки професійні, оплачувані служителі. В країнах, в яких нема великої кількості професійних, постійно працюючих в церквах служителів, прихожани благовістують з великим старанням.

Такі фактори, як тривалість слідування за Христом і духовна зрілість, не впливають на ефективність благовістя. Дослідження, проведені в тисячах церков, показали, що про Ісуса в більшій мірі особисто свідчать ті, хто стали християнами не більше року тому.

Особисте благовістя є значною частиною слідування за Христом. Кожен віруючий повинен впливати на оточуючих його невіруючих.

ЦІЛЬ БЛАГОВІСТЯ

У Посланні до колосин ясно окреслена ціль благовістя та учнівства: «Примири в людській тілі Його смертю, щоб поставити вас святими, непорочними й невинними перед Собою, коли оце пробуваєте у вірі тверді й непохитні, в надії Євангелії» (Кол. 1:22, 23). Далі апостол Павло більш детально пояснює ціль проповіді Євангелії: «Ми проповідуємо, наставляючи кожну людину всякої премудрості, щоб нам представити кожну людину

досконалою в Христі Ісусі» (Кол. 1:28, словосполучення виділене курсивом автором статті). Зверніть увагу, що ціль благовістя полягає у тому, щоб кожен послідовник Христа постав в кінці свого земного життя перед Ним святим, непорочним і невинним – досконалим у Христі Ісусі.

Пасторам помісних церков слід мудро підходити до розподілу часу і ресурсів. Подібно до апостола Павла, ми повинні посвячувати все благовістю (1Кор. 9:22). А кінцевим результатом усіх засобів та зусиль повинні бути учні, які, як говорить Боже Слово, «досконалі у Христі» (Кол. 1:28). Це означає, що необхідно вибирати методи, які будуть направлені не на те, щоб привести якомога більше людей до покаяння, а на те, щоб було якомога більше послідовників, учнів Христа.

Ісус переживає про ті наслідки у вічності, які тягне за собою гріх, і про долі, які очікують людей у вічності. Блага Вість закликає кожного слухача прийняти рішення і відповісти на заклик Божого Слова. Євангелія фокусується на спасінні людей, з яких буде складатися Церква – Наречена Христа. Ціль Церкви полягає у приєднанні до цілі Христа – привести «багатьох синів до слави» (Євр. 2:10).

Циклічний процес благовістя та учнівства – це безконечний процес приведення людей до Христа і навернення їх в Його учнів. Ці люди і стануть громадянами вічного Царства Христа.

*Ренді Харст,
Директор із зв'язків Всесвітньої
місії Асамблей Божих,
член комітету з благовістя,
Спрінгфілд, штат Міссурі*

ЖИТТЯ В СІМ'І З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ. СЛУЖІННЯ ТАКИМ ЛЮДЯМ

Готові ви чи ні, але мова у цій статті буде йти про повторні шлюби і батьків-одиначок. В теперішній час ці сім'ї вносять значні культурні зміни в церкві, тому виникає необхідність звернення до цього питання. Рано чи пізно це питання стане істотним у вашому служінні. Виникаючі зміни впливають на саму культуру, на кожну людину зокрема і, можливо, навіть на вашу сім'ю.

Проблеми, які переживають подібні сім'ї, дуже серйозні. У цій статті я звернуся до найбільш важливих з них і запропоную їхнє вирішення. Можливо, ви дізнаєтеся про те, чого раніше не знали. Я буду показувати біблійну точку зору на проблеми і вирішення. Ця стаття обов'язково принесе зміни. Чи готові ви змінити ваші орієнтири?

Статистика говорить про те, що в теперішній час половина усіх дорослих людей самотні, повторно самотні або батьки-одиначки. Друга половина усіх дорослих людей перебуває у шлюбі, причому половина з тих, хто перебуває в шлюбі, перебуває в них повторно. Статистика розлучень в США говорить про те, що 43 відсотки шлюбів, укладених вперше, і 60 відсотків шлюбів, укладених повторно, закінчуються розлученнями. Якщо число розлучень у повторних шлюбах має такий високий показник, то що говорити про ті шлюби, які укладаються втретє, або вчетверте? Які б не були причини, повторні шлюби і батьки-одиначки лише збільшують статистику розлучень.

Чому ви у своєму служінні повинні приділяти увагу роботі з людьми, які вступають у повторний шлюб, і батькам-одиначкам? Причина полягає в тому, що в церкві приходить все

більше людей, які є батьками-одиначками, або перебувають у повторних шлюбах.

Глава Церкви говорив: «Дух Господа Бога на Мені, бо Господь помазав Мене на те, щоб принести благу вість убогим; послав Мене зціляти зламаних серцем, вістити невільникам визволення на волю, а ув'язненим – відчинення темниці, проповідувати рік примирення Господнього» (Іс. 61:1, 2). Кого ще можна назвати «зламаними серцем» і «ув'язненими», як не батьків-одиначок і членів сімей, в яких був укладений повторний шлюб?

Дозвольте познайомити вас з однією сімейною парою. Це реальна історія, змінені лише імена і назви населених пунктів.

Закінчивши болючий процес розлучення, Барбара планувала поїхати з штату Канзас, забравши з собою двох своїх дочок. Вона хотіла зробити це якомога швидше. Барбара знайшла роботу в Сієтлі, штат Вашингтон, і отримавши від фірми гроші на переїзд, збиралася залишити своє рідне місто. Батько її дітей, дізнавшись про це, відразу звернувся до суду. Суд виніс рішення, яким заборонялося їй вивозити дітей за межі штату. Барбара поїхала на захід сама. Після того, як закінчився її річний контракт, вона повернулася назад у Вічіту.

За той час її стосунки з дочками зіпсувалися, тому що вона довго була відсутня, і її колишній чоловік налаштував проти неї дітей. Увесь той час її дочки жили із своїм батьком, але Барбара мала намір забрати їх до себе, що викликало спротив із сторони її колишнього чоловіка. Тяганина між ними почала розростатися.

Тепер до цього всього додайте наступне. У Сієтлі Барбара вийшла заміж за Якова, який переїхав до неї у Вічіту. Між Барбарою та Яковом виникли тертя з питання виховання Барбарою її дітей. Він хотів, щоб Барбара була з ними більш стро-

Складність цих множинних відносин має вплив на шлюб. Вони можуть і будуть руйнувати найміцніші сім'ї.

Самотні люди присвячують час зустрічам, вони спостерігають за тим, як розвиваються їхні відносини. Батьки-одиначки закохуються відразу після першої зустрічі.

гою, але вона відмовлялася це робити. Барбара намагалася відновити з ними близькі відносини і боялася зруйнувати їх цілком.

Чи можна уявити собі більш складну ситуацію?

Яків до того двічі був у шлюбі, він мав від тих шлюбів трьох дітей. Його перша дружина з двома дітьми жила у Нью-Йорку, друга жила з сином в Сіетлі. Яків не підтримував відносин зі своїми дітьми. Обидві його дружини налаштовували дітей проти нього. Коли він, перебуваючи у Нью-Йорку, телефонував їм, вони кидали трубку. Поїхавши з Сіетла, він порвав стосунки і з тим сином, який жив там.

І ось зараз недільний ранок, і у вашій церкві перед вами сидять Барбара і Яків. Вони чудово виглядають, з ними легко вести розмову. Але навіть миттєвий погляд на їхнє внутрішнє життя показує, скільки там всього накручено, і як сильно болять їхні серця. Вони потребують вашої допомоги. Але як ви можете їм допомогти?

Перш за все ви можете повторити цій парі те, що ви говорите у недільній проповіді. Ви повинні дати їм зрозуміти, що ви розумієте їхню ситуацію, що ви переживаєте за них, і що в цій церкві вони зможуть знайти правильний напрям і їм дадуть правильну пораду. Ця пара може стати прикладом здорових відносин і стабільності для самих себе, своїх дітей, для інших батьків-одиначок і людей, які перебувають у повторному шлюбі.

Це те служіння, про яке говориться у Книзі Пророка Ісаї, і про яке також говорив Ісус. Чи станете ви світлом для таких пар, як Яків і Барбара, і чи побачите ви, як ваша церква росте? Якщо ви згодні з цією пропозицією, то давайте підемо далі.

НЕБЕЗПЕКА ШВИДКО ЗНАЙДЕНОГО РІШЕННЯ

Дуже важливо зрозуміти причину, чому більшість батьків-одиначок так поспішають створити нову сім'ю. Барбара і Яків були самотніми розлученими батьками, які жили у Сіетлі. Давайте поглянемо на їхні зустрічі, які при-

вели до рішення про повторний шлюб. Це допоможе вам зрозуміти те, що відбувалося на ранній стадії їхніх взаємовідносин.

Біблія дає розлученню жахливі характеристики. Вступаючи у шлюб, двоє стають одним тілом, коли ж вони розлучаються, то це одне ціле рветься на частини, в кожній з яких утворюються діри і дрібні частинки тіл, які засипають все навколо. Розлучення є насиллям і жахливим актом зради і нанесення шкоди одній половині подружжя або обом.

А тепер додайте сюди судові тяганини, опіку над дітьми, відвідування колишнього чоловіка чи дружини, фінансові проблеми, життя окремо від дітей, перетворення раніше любимого людини у ворога, а також перетворення у ворогів колишніх родичів і друзів. Усі ці складові мають величезний негативний вплив на колишнє подружжя.

Тепер уявіть, що сталося між Барбарою і Яковом, коли вони зустрілися. У попередніх шлюбах їхні серця були зламани, їм була нанесена емоційна шкода, а тепер вони переживають відчуття доброти і дружби, які виражаються по відношенню один до одного. Емоції, які так довго потряслися в міксері розлучення, тепер знову відновлюються. Саме за ці емоції і поплалися Барбара і Яків.

Така раптова емоційна зміна може мати дуже сильний вплив. Ні Барбара, ні Яків не усвідомлювали, що їхнє сильне притягання один до одного може бути викликане цією раптовою переминою. Вони не змогли впоратися з емоційною інтоксикацією, яка раптово їх охопила.

Коли вступають у шлюб самотні люди без дітей, вони ніби поступово втягуються у відносини один з одним, у той час як батьки-одиначки летять в них стрімголов.

Самотні люди присвячують час зустрічам, вони спостерігають за тим, як розвиваються їхні відносини. Батьки-одиначки закохуються відразу після першої зустрічі. Вони можуть впродовж декількох годин перейти від слів «Привіт! Як справи?» до слів «Саме з цим чоловіком я хотіла б провести

весь залишок свого життя».

Після першої зустрічі Барбара і Яків думали, що вони знають один про одного все, що їм було необхідно знати. Вони закривали очі на всі проблемні сторони, які вони бачили один в одному, і зовсім не задумувались про те, як вони будуть будувати своє подальше спільне життя. В Книзі Притч (27:7) говориться: «Хто ситий, той наступить і на щільник з медом, а голодній душі й гірке – солодке». Вони проігнорували те, що Яків був уже двічі одружений, що він не підтримував стосунків зі своїми дітьми, і що Барбара жила далеко від своїх дітей. В їхніх відносинах їм все здавалося чудовим.

Яку допомогу ви як пастор можете їм надати? Консультуючи батьків-одинок, які, на ваш погляд, мають право вступити у повторний шлюб, ви повинні вказувати їм на могутні почуття, які притягають таких людей один до одного. Розкажіть їм про ту емоційну інтоксикацію, яка викликається раптовою зміною їхнього життя. Поясніть їм, що рішення неможна приймати на основі емоцій. Скажіть їм, що вони пришвидшують події і хочуть, щоб їхні нові відносини рухалися зі швидкістю світла; що вони повинні мудро відноситися до сновидінь, видінь і великої кількості так званих підтверджень, що вони ігнорують суд інших, забуваючи, хто вони такі; що вони нереально дивляться на свого партнера, забуваючи про те, як правильно зустрічатися; що вони відкидають в сторону мораль і, врешті решт, на той час забувають про своїх дітей.

Навчайте їх, що збережеться лише той шлюб, у який вступають терпеливі люди, які бажають рухатися вперед повільно, мудро готуючись до нього.

Ці знання допоможуть розлученим людям, що зустрічаються, не потрапити у полон емоцій, впоратися з ними і обережніше ставитися до залицяння.

СІМЕЙНІ ЗВ'ЯЗКИ

Повторні шлюби руйнуються так само швидко, як і створюються. І ось у чому причина. В Книзі Буття (2:24) сказано: «Тому покине чоловік батька свого й матір свою та й з'єднається з дружи-

ною своєю, - і стануть двоє одним тілом».

Новоутворена сім'я повинна бути незалежною і відокремленою, вона повинна сама налагоджувати свій побут. Уявіть собі можливі проблеми, коли в шлюб вступають люди, які не вийшли з-під влади своїх батьків. Контроль батьків і налагодження нових відносин можуть призвести до конфлікту. Перший шлюб відрізняється від повторних шлюбів. У першому шлюбі сім'я свідомо відділяється від тих відносин і тієї влади, яка може мати вплив на шлюб, в повторних шлюбах зробити це важче. У першому шлюбі подружжя незалежне і прив'язане виключно один до одного. Повторні шлюби не можуть відділитися від своїх дітей, нажитих у попередніх шлюбах.

Відокремлення від усіх відносин, які походять ззовні, приносить мир. Відносини, яка накладаються, автоматично створюють труднощі і проблеми.

В першому шлюбі чоловік і дружина є однією плоттю. У них є спільні діти. Зі своїми дітьми вони створюють єдиний союз. У повторних шлюбах нема біологічної єдності між батьками і дітьми. І другі батьки дітей, і батьки других батьків – всі мають контроль над цією повторно створеною сім'єю. Складність цих множинних відносин має вплив на шлюб. Вони можуть і будуть руйнувати найміцніші сім'ї. Ми бачимо приклади цього в Писанні і в історії Ізраїля. Численні дружини і діти, народжені ними, воювали один з одним, створюючи безконечний хаос. Вартує згадати хоча б Сарру і Агар, Ізмаїла і Ісаака, Лію і Рахиль, синів Якова і їхнього звідного брата Йосифа, проблематичних нащадків царя Давида, 70 синів Гедеона, Іефая і його звідних братів, проблеми Анни з Феннаною. Якщо існували проблеми між звідними братами і сестрами, то як ми можемо не чекати проблем у повторних шлюбах, де між одним з батьків і дитиною його дружини/чоловіка взагалі відсутній біологічний зв'язок?

Саме така проблема і була у Барбара і Якова. Яків критикував те, як Барбара виховувала своїх дітей. Дочки демонстрували своє небажання того, щоб Яків втручався у їхнє життя. Бар-

Шанобливе ставлення до кожного кровного зв'язка і до кожного прийомного зв'язка є ключовим елементом у створенні благополучної емоційної обстановки для вашої дитини. Це також є ключем до щастя вашого повторного шлюбу.

бара і батько її дочок знаходилися в постійному конфлікті стосовно того, з ким із батьків повинні жити діти. Оскільки Яків не підтримував постійних стосунків зі своїми дітьми, його колишні дружини налаштували їх проти нього.

Чи можлива гармонія в сім'ях батьків-одиначок і в повторних шлюбах? Чи можуть Яків і дочки Брабари створити добрі, люблячі відносини? Чи можете ви як пастор надати їм допомогу? Можете! І ось яким чином.

Біблія говорить нам про те, що діти повинні поважати своїх

У повторних шлюбах одна з основних проблем полягає у тому, що будь-яким кровним вузам приділяється більше уваги, ніж іншим. Коли їм віддається більше часу, на них затрачається більше енергії, у той час як іншим кровним вузам і зв'язкам, створеним повторним шлюбом, нехтують.

Концентрування на одному зв'язку на шкоду іншим називається фаворитизмом. Якщо нема справжньої причини, чому їй надається надто багато уваги (наприклад, якась серйозна хвороба), то таким сім'ям грозить летальний кінець. Фаворитизм пробуджує ревність і почуття образи, які можуть зруйнувати навіть найміцніші сім'ї.

Необхідно приділяти однакову увагу всім, нікого не ігнорувати. В результаті подібного відношення кожен член змішаної сім'ї буде почувати себе добре, він буде відчувати задоволення.

Почуття відкинутості появляється тоді, коли члени змішаної сім'ї відчують, що вони отримують менше уваги, їм присвячують менше часу або їх обділяють матеріально в порівнянні з іншими членами сім'ї. Вони починають переживати почуття втрати, неповаги, що в свою чергу викликає гнів і роздратування, печаль і війну.

Одна сімейна пара ділилася з нами, що причина успіху їхнього повторного шлюбу полягає в тому, що перш за все вони приділяють увагу своїм стосункам, а потім іншим членам сім'ї.

Буквально через 10 хвилин після того, як вони пішли, до нас прийшла інша пара, яка розповіла, що їхня сім'я успішна, тому що перш за все вони приділяють увагу дітям.

А ключ до успіху полягає в наступному: неважливо, яким відносинам ви приділяєте більше часу, - головне, щоби жоден член сім'ї не був обділений. До кожного потрібно ставитися турботливо, справедливо, роблячи добро для кожного її члена.

Дональд Партрідж, доктор філософії,
Плізантон, штат Каліфорнія

Адаптована витримка з книги
«Любіть ваш повторний шлюб. Як щасливо жити у сім'ї,
створеній при повторному шлюбі», 2007 рік.

батька та матір, що ми повинні любити своїх ворогів і робити добро тим, хто переслідує нас, що ми повинні підставляти праву щоку тому, хто вдарив нас по лівій, і пройти лишній кілометр з тим, хто контролює наш час і енергію. Таким чином, ми повинні і можемо робити наступне.

По-перше, батьки повинні чітко визначити усі відносини у сім'ї батьків-одиначок і в сім'ї, де є повторний шлюб. На відміну від першого шлюбу, де діти мають біологічну основу, яка дісталася їм від обох батьків, у сім'ї з повторним шлюбом повинна бути чітко визначена кожен біологічний і небіологічний зв'язок.

Подивіться на Барбару і Якова. В їхній сім'ї існують 9 незалежних зв'язків: 1) між дітьми Барбари і їхнім батьком; 2) між Барбарою і її дітьми; 3) між Барбарою і Яковом; 4) між Яковом і його дітьми; 5) між двома дітьми Якова і їхньою матір'ю, яка живе у Нью-Йорку; 6) між третьою дитиною Якова і його матір'ю, яка живе у Сіетлі. До цього необхідно додати також зв'язки, які не мають біологічної основи: 7) відносини Барбари з трьома дітьми Якова; 8) відносини між Яковом і дітьми Барбари; 9) відносини між самими дітьми, якщо вони колись зустрінуться один з одним.

Кожен з цих окремих стосунків у будь-який момент може стати загрозою для стабільності подружнього життя Барбари і Якова. Для того, щоб в їхньому шлюбі був мир, Барбара і Яків повинні визначити і задовольнити кожен із зазначених зв'язків.

По-друге, після того як Барбара і Яків визначать кожен із існуючих сімейних стосунків, вони повинні особисто прийняти їх, а не відкинути. Вони не повинні протистояти чи боротися проти будь-яких з цих відносин. Вони повинні показати приклад шанобливого ставлення і підтримки кожного із стосунків, які існують як у самому повторно створеному шлюбі, так і в оточенні, яке утворилося навколо нього.

Прийняття кровних вузів і зв'язків, які тягне за собою повторний шлюб, означає, що справжні батьки і прийомні батьки дозволяють іншим бать-

кам пред'являти всі права і користуватися усіма привілеями. Прийняття говорить про те, що вони дозволяють іншим дорослим людям жити так, як ті вважають за потрібне. Прийняття не еквівалентне схваленню. Це не означає, що одні батьки схвалюють спосіб життя інших батьків і їхній метод виховання дітей. Але вони і їхні діти повинні з шанобою ставитися до позиції біологічних батьків, прийомних батьків і прийомних дітей, незалежно від того, заслуговують вони на це чи ні. Кожен з біологічних батьків і кожен з прийомних батьків повинні розуміти важливість благополучного емоційного стану дитини.

Подобаються вам чи ні люди, які прийшли в сім'ю вашої дитини, шанобливе ставлення до кожного кровного зв'язка і до кожного прийомного зв'язка є ключовим елементом у створенні благополучної емоційної обстановки для вашої дитини. Це також є ключем до щастя вашого повторного шлюбу.

Апостол Петро писав: «Будьте усі однієї думки, милосердні, братолюбні, сердечні, при-вітливі, не віддаючи злом за зло або докір за докір; а навпаки, — благословляйте, знаючи, що на те ви покликані, щоб благословення успадкувати» (1Птр. 3:8, 9). Біблія навчає Барбару і Якова бути добрими, співчутливими, і такими, що будуть допомагати навчати цього і своїх дітей.

До речі, повторний шлюб автора цієї статті налічує 23 різноманітні сімейні зв'язки, що не йде ні в які порівняння з тими дев'ятьма, які мають Барбара і Яків. Ми не лицеміriamo, коли говоримо, що необхідно і важливо визначити і прийняти кожен окремий сімейний зв'язок.

СПОСІБ МИСЛЕННЯ

Члени сім'ї, утвореної в результаті першого шлюбу, мають однаковий спосіб мислення, оскільки всі вони члени однієї і тієї ж сім'ї. Члени сім'ї, утвореної в результаті повторних шлюбів, мають різні парадигми. Навіть батьки та їхні діти мислять по-різному. Мати-одиначка не визнає, що її колишній чоловік є частиною її життя, у

той же час її син цілком приймає його як свого батька. Повторно одружений батько визнає свою дружину частиною своєї нової сім'ї, у той же час як його дочка думає, що ця жінка ніколи не стане їй матір'ю. Спосіб мислення тягне за собою відповідну поведінку (Пр. 23:7). Як думають діти та їхні батьки, так вони себе і поведуть. Ми як батьки не хочемо, щоби наші діти думали і вели себе інакше, ніж ми. Ми хочемо, щоби вони розділяли наші цінності і погляди. І коли вони цього не роблять, в нас росте протест. Апостол Павло говорив одній з церков: «В Христі Ісусі через Євангелію я вас породив. Благаю ж оце вас: будьте послідовниками моїми!» (1Кор. 4:15, 16).

У другому розділі Євангелії від Луки ми можемо прочитати про подібну проблему, яка виникла між Ісусом, Його матір'ю і Його батьком. Коли Ісус був маленьким, Він провів декілька днів у храмі, і Його батьки не знали, де Він знаходився. Нарешті вони знайшли Його. Зверніть увагу на їхні слова. Коли Марія вияснила, де знаходився Ісус, вона сказала Йому: «Дитино, чому це Ти так зробив нам? Ось батько Твій і я з журбою шукали Тебе!» А Він їм відповів: «Чого ж ви шукали Мене? Хіба ви не знаєте, що Я повинен бути у тому, що належить Отцеві Моему?» (Лк. 2:48, 49). Ви бачите різницю в способі їхнього мислення? А різницю в поведінці? Марія сказала «батько Твій і я». А Ісус відповів: «Я повинен бути у тому, що належить Отцеві Моему». Ісус і Його мати по-різному використовували слово «батько». Марія говорила про Йосипа, а Ісус – про Свого Небесного Отця.

Якщо навіть в сім'ї Ісуса були проблеми, які виникали внаслідок різного мислення і поведінки, то легко уявити собі, які проблеми виникають у сім'ях, де батьки-одиначки вступають у повторний шлюб.

Ця різниця в мисленні мала дуже серйозний вплив на сім'ю Барбара і Якова, яка склалася в результаті повторних шлюбів. Подивіться, скільки існує різних парадигм мислення, які протистоять одна одній: батьки протистоять батькам, колишнє подружжя протистоять один одному, діти знаходяться у конфлікті з батьками. Такі напружені ситуації є катастрофами, які порушують емоційне здоров'я кожної людини, особливо дітей.

Тож яке буде рішення?

Визначте різні парадигми і поважайте спосіб мислення іншої людини. Складіть список, який би розписував, як кожен з членів сім'ї повторного шлюбу повинен реагувати на інших членів сім'ї. Це набагато складніше, ніж можна собі уявити.

До прикладу, Барбара і Яків повинні визнати, що діти Барбара повинні любити і матір, і батька, але при цьому вони також повинні з повагою ставитися до Якова. Вони повинні робити все можливе для того, щоб зберегти подібний спосіб мислення. Барбара повинна зміцнювати стосунки зі своїми дочками, але вона також повинна схвально ставитися до відносин, які склалися між її дочками і їхнім біологічним батьком. Яків повинен робити все можливе, щоб допомогти Барбарі відновити порушені близькі стосунки між нею і її дочками. Він також не повинен протистояти відносинам між його прийомними дочками і їхнім рідним батьком. Якщо Яків буде вести себе шанобливо стосовно дочок Барбара, а Барбара допоможе дочкам звикнути до їхнього нового батька, то, можли-

во, вони приймуть Якова як частину своєї сім'ї.

Барбара повинна шанобливо ставитися до Якова і своїх дітей і поважати їхній спосіб мислення. Вона повинна робити все можливе для того, щоб усунути напружені відносини, які виникли між Яковом і її дітьми. Вона повинна підтримати його бажання поїхати у Нью-Йорк і Сіетл для того, щоб зустрітися зі своїми рідними дітьми. Вона також повинна допомогти почати процес відновлення відносин між Яковом і його колишніми дружинами, можливо, навіть спробувати по-знайомитися з ними.

БАТЬКИ/НОВІ БАТЬКИ

Навіть двоє чудових батьків можуть зруйнувати повторний шлюб. Відсутність згоди між подружжям у питанні виховання дітей зруйнує навіть саму хорошу повторно створену сім'ю.

Рідних батьків звинувачують у занадто м'якому вихованні, вітчима і мачуху – у лишній вимогливості. За виховання дитини завжди повинні відповідати її біологічні батьки. Якщо вони не вимогливі у вихованні, то вітчим або мачуха не повинні брати на себе їхні функції. Вітчим/мачуха повинні стояти з боку і віддати виховання дитини в руки її біологічних батьків.

Бути новими батьками – дуже складна справа. Дуже часто ми бачимо, як нові батьки руйнують повторні шлюби лише тому, що не вміють бути гнучкими і не можуть навчитися бути новими батьками.

Ісус показує нам прекрасний приклад подібної гнучкості, Ісус – Месія і Цар, але коли Він прийшов на Землю, він не намагався пред'явити Свої права Месії і Царя. Він поступив протилежно цьому. Апостол Павло говорить, що Ісус «умалив Себе, прийнявши вид слуги, і з вигляду був як людина», і що Він «надламаної очеретини не переломить і льону тліючого не погасить» (Мт. 12:20; Фил. 2:7).

Чи можуть нові батьки наслідувати такий приклад? Чи можуть вони віддати всі права на виховання тому, кому насправді належать діти, і бути слугою, поважаючи той рівень батьківського сприйняття, який має його/її дружина/чоловік? Чи може вітчим або мачуха завоювати повагу названої дочки чи названого сина своєю самопожертвою і служінням, а не вимогою і силою? Барбара і Яків опинилися у складному становищі: у Барбари є свої методи виховання. Чи зможе Яків визнати їх? Яке його рішення?

Якову потрібна модель поведінки дідусів і бабусь. Це коли всю роботу з виховання дітей беруть на себе батьки, а дідусі і бабусі просто насолоджуються спілкуванням з ними. Яків може грати роль дідуса, звільненого від турботи виховання. Це дозволить Барбарі займатися вихованням без будь-яких втручань з його боку. Якщо з дітьми виникнуть якісь проблеми, то відповідальність за них ляже цілком на Барбару. Яків же у свою чергу може насолоджуватися спілкуванням з дітьми. Він може вчитися турбуватися про них і любити їх такими, якими вони є, з усіма їхніми позитивними якостями і вадами. Він може служити для Барбари джерелом підтримки і натхнення.

Слідуючи прикладу Ісуса і взявши на себе в сім'ї роль дідуса,

Яків повинен робити наголос лише на позитив. Цим він принесе у сім'ю зцілення і мир.

ВИСНОВОК

Гріх приносить у сім'ї спустошення. В результаті в наших церквах дуже багато батьків-одиночок і людей, які вступили у повторний шлюб. Ви повинні підготуватися до того, щоб ставитися до цього конструктивно і допомагати цим людям, кількість яких з кожним роком збільшується.

Необхідні вмiла, професійна допомога і мудра підтримка. Серця людей, які живуть в таких сім'ях, розбиті і поранені. Вони є саме тими людьми, яким Христос виявляє милість. Він не вимагає в них жертви. Це поле служіння дозріло і чекає свого урожаю, але робітників мало. Давайте підемо по магістралях і стежинках для того, щоб Божа церква наповнилася людьми.

Дональд Партрідж, доктор філософії, живе у м. Плізантон, штат Каліфорнія, і є засновником і директором Інституту вивчення сім'ї і освіти. Він і його дружина Джанет є батьками успішно створеної сім'ї, утвореної від повторного союзу. Вони виховують 7 дітей. Їхня остання книга «Любіть ваш повторний шлюб. Як щасливо жити в сім'ї, утвореній при повторному шлюбі» пропонує корисну інформацію і цінні поради для того, щоб батьки-одиночки і змішані сім'ї могли створити міцні відносини. Більше інформації з цього питання ми зможете знайти в Інтернеті за адресою: www.blendingfamily.com.

Будьте Варнавою, слідуйте за Павлом, навчайте Тимофія

У світі зростаючої розрізненності особливу увагу почали приділяти динаміці взаємовідносин всередині певного служіння. Такі слова, як «наставник, мала група, група підзвітності», стали ключовими і життєво важливими.

Для служіння потрібно відкриті, довірливі стосунки. Коли неправильні почуття, поведінка чи відносини прикриваються завісою таємничості, це робить руйнівний ефект.

На жаль, дуже часто, набагато частіше, ніж ми хочемо це визнати, подібна поведінка перетворює Божих людей в духовних і емоційних калік.

Слова «знати і бути впізнаним» можна вважати своєчасним закликком, зверненням до усіх лідерів Божої Церкви. В Ісуса було три кола близьких друзів. З Книги Дій ми можемо дізнатися, що в апостола Павла були співробітники у служінні, яким він довіряв. У Веслі був Клуб святих, де задавалися більш глибокі питання, ніж «Скільки часу ти займаєшся бігом?» або «Як справи?».

Іноді я задумуюсь про те, хто посправжньому знає мене, мої почуття, боріння і невдачі?

Деякі пастори вважають, що в них є складені довгі, довірливі відносини. Але в дійсності у більшості випадків про них знають лише те, що вони хочуть розповісти. Одні використовують для цього кафедру, інші – невелике коло людей.

Підзвітність не має на увазі наявність якихось визначених відносин, оскільки самі по собі стосунки не мають на увазі, що ми повинні бути підзвітні комусь. Ми самі повинні бути жити за своєю підзвітністю людям.

До тих пір, поки одна людина не буде за своїм бажанням підкорятися іншій, вона буде спокушувала бажанням вести

подвійне життя. Прозорість, відкритість, чесність не можуть бути нав'язані. Вони виникають тоді, коли є Божий страх.

Сьогодні все більше християнських служителів знаходяться у занепадницькому стані. Можливо, цю тенденцію можна виправити, якщо переглянути основні відношення до служіння, можна окреслити три основні види стосунків. Можливо, за допомогою молитовного застосування цих прикладів у житті і вивчення відносин, які існують в нашому власному служінні, Святий Дух може освятити деякі сторони нашого життя. По Божій благодаті це зможе попередити катастрофи в житті християнських служителів.

БУДЬТЕ ВАРНАВОЮ

Чи зміг би апостол Павло звершити своє служіння, якби поряд з ним не було Варнави? Порох Дамаску все ще був на його сандалях. Коли Варнава привів Павла до апостолів і почав ручатися за достовірність його свідчення, у всіх в пам'яті були ще свіжі історії про християн, замучених Павлом (Дії 9:26, 27). Варнава не був зобов'язаний робити це, але його мужній поступок допоміг приступити Павлу до виконання свого покликання. Святий Дух спонукав Варнаву піти і знайти Павла (Дії 11:25). Без сумніву, багато забули свідчення дамаської дороги, але Варнава його не забув.

Люди, подібні до Варнави, завжди шукають можливості надихнути інших людей на служіння. Здається, що щойно створена Церква забула про майстра з Тарсу, який робить намети. Вона не дала йому значного служіння. Але Варнава пам'ятав про нього. Поважаючи репутацію Варнави, церква в Антіохії відчинила двері для Павла і допомогла йому створити довірливі стосунки і вибудувати вчення, яке стало визнаватися людьми (Дії 11:26; 13:1,2).

Це була не перша ініціатива Варнави. Згадаймо Івана Марка (Дії 15:37). Варнава допоміг і йому, незважаючи на помилки, які були у нього в минулому.

Скільки служителів мають потребу в тому, щоб сучасні Варнави стали поряд з ними і допомогли їм у служінні? Скільки служителів у церквах сидять на лавках у пригнобленому стані,

Сьогодні все більше християнських служителів знаходяться у занепадницькому стані. Можливо, цю тенденцію можна виправити, якщо переглянути основні відношення до служіння.

Добре підготовлені служителі мають більше шансів залишитися у служінні, так само як добре підготовлені марафонці мають більше шансів добігти до фінішної риски.

думаючи про зроблені ними помилки? Їхні церкви не ростуть. Вони не мають шансів пройти перевибори. Створені ними програми не працюють. Їхні шлюби і сімейні стосунки розхитані. Де ж ті брати і сестри, які, подібно до Варнави першого століття, заплющат очі на те, що вже забуто, і будуть вірити у Боже поклонання і надіятися на краще?

У 21-му столітті потрібна величезна кількість служителів, які будуть мислити, як Варнава. Будьте Варнавою. Цей заклик для вас. Подивіться навколо на тих, кого обійшли стороною, подивіться на тих, хто розчарований, хто допустив помилки. Будьте Варнавами. Варнави допоможуть зупинити служителів, які бажають піти з служіння.

СЛІДУЙТЕ ЗА ПАВЛОМ

Сьогодні дуже багато сказано про наставництво. Без сумніву, реальність 21-го століття лише збільшила потребу в ньому. Розриви відносин у сім'ях, де діти дистанціювалися від своїх батьків або взагалі не мають стосунків з ними, вплинули негативно на розвиток лідерства. В давні часи сини працювали разом зі своїми батьками, вони переймали їхнє вміння і компетентність, поведінку і цінності. Чи є це сьогодні? Чи можуть люди, сидючи на лавках в класах і вивчаючи теорію, навчитися цьому?

Реальне життя відрізняється від лабораторної теорії. Сама по собі освіта не готує людину до життя. Подібно до того, як в літака є два крила, наше пізнання повинно бути не лише теоретичним, але й практичним.

Подумайте про тих людей у Новому Завіті, на яких справив вплив апостол Павло. Чи навчав він Тита, Луку, Силу, Онисима у навчальних класах? Скоріше за все ні. Вони вивчали Писання і застосовували його на практиці, в міру того як апостольська команда переходила з міста в місто.

Чи є у вас в 21-му столітті люди, у яких ви могли би перейняти їхній досвід? Формальні програми не є кращим способом навчання. Набагато краще навчання проходить у сукупності з наставництвом.

«Чи будеш ти моїм наставником?» - можливо, не найкраще питання. Наставництво відбувається в міру того, як ми спостерігаємо, служимо, слідуємо, навчаємося, читаємо, збираємо факти, наслідуємо.

В часи Єлисея процес наставництва відбувався, коли вони «пішли обоє» (2Хр. 2:6). «Живий Господь і жива душа твоя! Не залишу тебе», - вирішує Єлисей і йде слідом за Ілієм.

Кожен служитель повинен слідувати за людиною, яку він вважає зразком в житті і служінні. 21-е століття, століття технологій і подорожей, відкрило для нас весь світ. Ми можемо використовувати друковану продукцію, Інтернет, конференції, CD-диски. Це дозволяє будь-якому служителю зв'язатися з іншим християнським служителем, де б той не знаходився.

Наставництво – це не те, що одна людина повинна здійснювати стосовно іншої. Це результат наполегливого процесу слідування за якоюсь людиною в її житті і служінні. Слідуйте за Павлом. Подивіться навколо себе. Знайдіть людину, яку ви поважаєте. Молитовно попросіть Господа, щоб Він звів вас з тою людиною і щоб вона могла вплинути на ваше життя.

Принцип «слідування за Павлом» стосується не лише молодих служителів. Якщо людина навчається усе своє життя, то вона лише отримує користь від цього. Слідуйте за Павлом. Можливо, тоді більша кількість служителів будуть залишатися у служінні.

НАВЧАЙТЕ ТИМОФІЯ

Третя складова моделі розвитку стосунків у служінні, яку ми можемо знайти у Новому Завіті, полягає у навчанні. Ви як служитель повинні знайти людину, яка бажає слідувати за вами, і посвятити їй час і енергію, вкласти їх в її навчання.

Навчання – це циклічний процес, який включає в себе інструктування, виконання, спостереження і оцінку. В цій моделі відносини «навчання/наставництво» істотні, але вони складають лише один компонент процесу навчання. Навчання надає подальшу

можливість для виконання і спостереження, а також оцінки, за якою при необхідності знову слідує наставництво. Таким чином настає продовження циклу.

Для сучасного служіння необхідне навчання. Необхідно навчати майстерності і відшліфувати компетентність. Багатьом молодим Тимофіям необхідно вирости у своїй ефективності. Їм необхідна гарна підготовка.

Першочерговий результат у навчанні молодого служителя може полягати у тому, що він стане більш ефективним. Але крім цього є й інші наслідки. Та людина, яка здійснює наставництво, також отримує певну користь. Коли вчитель ділиться з учнем інформацією, вона краще вкладається в його голову і серці, тим самим зміцнюється його віра. Зростає підзвітність викладача, він прагне, «проповідуючи іншим, самому не виявитися недостойним» (1Кор. 9:27). Коли наставник бачить, що людина, в яку він вклав свій час і енергію, стає більш ефективною у своїй праці для Бога, його серце радіє. Апостол Іван, який вже був у похилому віці, звертаючись до свого друга Гая, говорив: «Більшої радості над цю не маю, як чути, що ді-

ти мої ходять у правді» (3Ів. 4).

Добре підготовлені служителі мають більше шансів залишитися у служінні, так само як добре підготовлені марафонці мають більше шансів добігти до фінішної риски. Навчайте Тимофіїв. На додаток хочеться сказати, що процес навчання і його дисципліна справляє позитивний ефект на самого наставника, зміцнюючи його в істині. Навчання робить наставника підзвітним і привносить радість у його служіння.

ВИСНОВОК

Якби кожен служитель шукав можливості бути Варнавою, слідувати за Павлом і навчати Тимофія, тоді багато служителів, які зараз сидять на задніх лавках, активно задіювались би у служіння. Прагнучи до навчання, служителі можуть навчатися все життя, і, таким чином, вони будуть більш підготовлені для служіння. Коли молоді служителі добре наставлені, вони будуть більш ефективні в ділі служіння. А ті, які стають наставниками, отримують натхнення і будуть гарантовано прагнути до «мети за нагородою вищого поклику Божого в Христі Ісусі» (Фил. 3:14). Чим більше буде підготовлено добре навчених служителів, тим менше служителів будуть іти з служіння. Будьте Варнавою, слідуйте за Павлом, навчайте Тимофія.

Пол Мартін,

Колишній старший пастор Першої Асамблеї Божої,
Рокфорд, штат Іллінойс, колишній суперінтендант
округу Іллінойс Асамблей Божих

ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ?

Ви можете знайти журнал «ДУХОВНІ ДЖЕРЕЛА» в режимі он-лайн тринадцятьма мовами. Відвідайте сторінку «ДУХОВНИХ ДЖЕРЕЛ» в інтернеті і натисніть мишкою на потрібному вам прапорці. У вас з'явиться вибір з тринадцяти мов, якими публікується журнал: **хорватська, венгерська, іспанська, хінді, португальська, французька, румунська, українська, тамільська, німецька, російська, бенгальська і малаялам.** Ви зможете або читати статті журналів в режимі он-лайн, або завантажити файли для зручності використання пізніше. Вся інформація знаходиться на сайті: <http://www.enrichmentjournal.ag.org>.

Ви також можете поставити нам будь яке запитання або попросити про додаткову інформацію за адресою:

EnrichmentJournal@LifePublishers.org.

Тест, який дозволяє виявити потенційних наставників

Можливо, ви бажаєте дізнатися, чи зможете ви стати наставником для іншого служителя. Відповіді на наступні запитання допоможуть вам визначити це:

1. Чи терпелива ви людина? Чи можна вас назвати постійним?
2. У чому ви компетентні? Яка область вашої кваліфікації і який у вас досвід?
3. Чи комунікабельні ви? Чи вмієте ви створювати здорові відносини?
4. Чи орієнтовані ви на процес? Чи можете ви тісно спілкуватися з людьми під час їхнього навчання?
5. Чи легко ви йдете на ризик?
6. Чи згодні ви взяти на себе відповідальність за ріст іншої людини?
7. Чи достойний ваш характер наслідування? Чи схвалить Бог ту людину, яка буде переймати вашу поведінку, відносини, цінності, спосіб мовлення і манери?
8. Чи готові ви присвячувати свій час іншій людині?
9. Чи є якийсь гріх або якась нездорова ситуація, яку ви не вирішили, і яка могла би мати руйнівний вплив на ваші стосунки з іншою людиною?
10. Чи вважаєте ви Христа Господом вашого життя? Чи посвячені ви тому, щоб шанувати Його у всьому?

*Уривок з книги Ховарда і Вільямса Хендріксів
«Як залізо точить залізо» (Moody Press, 1995).
Використовується з дозволу.*